Linji ta' Gwida ghac-Centri ta' Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi

Gwida ghat-twaqqif, it-tmexxija u t-tkabbir ta' Centri ta' Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi (CRTL)

improving support for language learning through
Language Resource Centres

improving support for language learning through
Language Resource Centres

Linji ta' gwida ghac-Centri tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi

Gwida ghat-twaqqif, it-tmexxija u t-tkabbir ta' Centri tar- Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi (CRTL)

Miktub u editjat
Mis-shab tal-progett CRTL

Dan il-progett gie mwettaq bl-ghajnuna tal-Progett Sokrates fi hdan l-Unjoni Ewropeja.

Original English title: *The Language Resource Centre handbook: guidelines for setting up, running and expanding Language Resource Centres (LRCs)*

Linji ta' gwida ghac-Centri tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi: gwida ghat-twaqqif, it-tmexxija u t-tkabbir ta' Centri tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi

Maltese translation carried out by the Univerity of Malta (Charles Mifsud and Maria Mifsud)

Ippublikat ghal-ewwel darba fl-2003 bl-Ingliz minn:
Kastaniotis Editions SA
11, Zalogou Street, 10678 Athens, Greece
Tel: +30 210 3301208 Fax: +30 210 3822530
e-mail: info@kastaniotis.com
website: www.kastaniotis.com

Copyright © LRC project partners 2003

L-ebda parti minn din il-publikazzjoni ma tista' tigi riprodotta minghajr ir-rikonoxximent tas-sors kif gej:

L-ishab tal-progett LRC, *The Language Resource Centre handbook: guidelines for setting up, running and expanding Language Resource Centres (LRCs)* (Athens: Kastaniotis Editions, 2003)

Kontenut

INTRODUZZJONI GENERALI . . . 7

GLOSSARJU U GWIDA GHALL-KLIEM IMQASSAR . . . 10

TMEXXIJA . . . 11

MISSJONI U ASPETTI ISTITUZZJONALI . . . 11

Missjoni . . . 11

Kaz: Centre de Recursos de Llengües Estrangeres (CRLE), Barcelona

Missjoni tas-CRLE . . . 11

Kaz: Istitut ghat-Tahrig Specjalizzat fil-Lingwi ta' Charles University, Praga

Ghalfejn waqqafna c-Centru taghna u xi rwol ghandu. Harsa wkoll lejn x'metodolgija nuzaw . . . 12

Tehid ta' decizjonijiet, kontabilita' u ko-operazzjoni . . . 12

Ppjanar . . . 13

Finanzi . . . 13

Kaz: Teacher Training and Educational Innovation Centre (CFIE), Guardo

Kif norganizzaw il-pjan strategiku annwali ghac-Centru taghna(fil-limiti tal-budget li jinghatalna), bbazat fuq sistema ta' analizi tal-bzonnijiet ta' l-istaff u l-klijenti . . . 13

Promozzjoni, identita' u marketing . . . 14

Kaz: Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum, ÖSpK (Centru Awstrijak ghall-Kompetenza fil-Lingwi Moderni), Graz

Kif tohloq l-identita ta' Centru tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi bla ghajnuna professjonali u bla hafna flus . . . 15

L-ISTAFF . . . 15

Lil min ghandek bzonn? . . . 15

Ingagg ta' staff . . . 15

Ko-ordinazzjoni u kontabilita' . . . 16

Zvilupp professjonali . . . 16

Rapprezentanti ta' l-istaff u appogg . . . 16

Kaz: APIGA, l-Assocjazzjoni ta'l-Ghalliema ta' l-Ingliz ta' Galicia go Spanja

Voluntiera: studenti fuq esperjenza ta' xoghol fic-Centru ta' Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi ta' APIGA . . . 16

FEEDBACK U EVALWAZZJONI . . . 17

INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS / COPYRIGHT . . . 17

SAHHA U SIGURTA', AMBJENT TAX-XOGHOL . . . 17

Insurance . . . 18

KWISTJONIJIET PRATTICI . . . 18

LINKS UTLI . . . 18

KLIJENTI . . . 19

GRUPPI TA' KLIJENTI . . . 19

Klijenti . . . 19

Edukaturi . . . 19

Dawk li jiehdu d-decizjonijiet fil-qasam ta' l-edukazzjoni fil-lingwi . . . 19

Istituzzjonijiet, kumpaniji u individwi ohra . . . 20

Kaz: CILT, ic-Centru ghall-Informazzjoni dwar it-Taghlim tal-Lingwi u Ricerka, Londra

Naqdu firxa wiesgha ta' klijenti 20

ACCESS U KOMUNIKAZZJONI 20

Klijenti bi bzonnijiet specjali 21

Kaz: Istitut ghal Lingwa u Processar tat-Tahdit (ILSP), Ateni

Il-modi differenti ta' kif l-ILSP jikkomunika mal-klijenti tieghu 21

KIF THAJJAR KLIJENTI GODDA 22

Kaz: Centru Ewropew ghall-Edukazzjoni u Tahrig (ECET), Sofija

'Happy Puppy"u 'Linguapeace': twaqqif ta' networks ta' Centri ghar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi ghal gruppi specifici (studentizghar u dawk li jahdmu ghall-paci). 22

LINKS UTLI 23

SERVIZZI U RIZORSI 24

SERVIZZI 24

Ghajnuna pedagogika 24

Informazzjoni u servizzi ta' taghrif 24

Servizzi ohra 25

Servizzi Teknici 25

Kaz: Bord Nazzjonali ta' l-Edukazzjoni, Fillandja

Kif tadatta il-Common European Framework(CEF) ghat-taghlim tal-lingwi fil-qafas tal-kurrikula nazzjonali (NBE-FI) 25

Kaz: Centru ta' Innovazzjoni u Tahrig (CINOP), l-Olanda

L-uzu tad-Dutch Vocational Language Portfolio fic-centri tal-kullegi vokazzjonali tal-komunita' fl-Olanda 26

Kaz: CDI Univerzum, Center for Distance Education, Ljubljana

Prattici innovattivi: tibdiliet biex iheggu modi aktar learner-centred fil-qari u t-tahdit fic-Centru 26

RIZORSI 28

Format 28

Kontenut 28

Kaz: Centre de Recursos de Lleng¸es Estrangeres (CRLE), Barcelona

Jipprovdi rizorsi f'hafna formati differenti u kif l-ghalliema ghandhom juzawhom 28

Kaz: Ic-Centru tal-Lingwi ta' Universita' ta' L-Izlanda, Reykjavik

Krejazzjoni ta' rizorsi fuq l-Internet billi jigi ippubblikat ix-xoghol ta' l-istudenti fuq l-Internet 29

Acquisitions Policy 30

Kataloglar 30

Kaz: Centru Ewropew ghal-Lingwi Moderni (ECML) tal-Kunsill Eropew, Graz, Awstrija

Passi sabiex isir akkwist ta' sistema ta' library-management gdida ghad-dokumentazzjoni tal-ECML u c-centru tar-rizorsi u l-istess hin ikun hemm provizzjoni ghal katalgu on-line 31

Kaz: CILT, Centru ghal Informazzjoni fuq it-Taghlim u Ricerka tal-Lingwa, Londra

Npoggu l-katalgu tas-CILT on-line 31

Prezentazzjoni tar-rizorsi 32

Kaz: Centru tal-lingwi Lussemburgu, Lussemburgu

Immanegjar ta' rizorsi fl-lingwi differenti: organizzazzjoni u wirja ta' materjal fi tmien lingwi f'Centru ta' self-access 33

DISSEMINAZZJONI / PROMOZZJONI TAT-TAGHLIM TAL-LINGWI U GHARFIEN TA' KULTURI DIFFERENTI 33

Kaz: Centru ta' l-Universita' ta' Malta, Malta

Il-promozzjoni ta' l-gharfien ta' kulturi differenti permezz tat-taghlim tal-lingwi 33

Kaz: Centru ghal In-service training ta' l-ghalliema fil-Metodologija u Informazzjoni (PTMIK), Veszprem, Ungerija

Nkabbru s-sensitivita' ghal kulturi ohra permezz ta' temi li jinvolvu kulturi differenti fic-centri taghna 34

Kull jedd mizmum mill-ishab tal-progett LRC. Dan ix-xoghol jista' jigi kkupjat dment li s-sors jigi rikonoxxut

L-INTRODUZZJONI TA' SERVIZZI GODDA 35
LINKS UTLI 35
FACILITAJIET 37
IL-BINI 37
Lokazzjoni / uzu ta' spazju 37
Kaz: Centru tal-Lingwi Lussemburgi (CLL), Lussemburgu
Minn librerija ghal Centru ghall-uzu indipendenti: tibdil ta' librerija tradizzjonali go skola f'Centru modern ghat-taghlim b'apparat ta' multimedja 38
GHAMARA U APPARAT 39
Ghamara 39
Apparat 39
Displays u tabelli 40
ACCESS U ATMOSFERA 41
Access 41
Atmosfera 41
Facilitajiet ohra ghall-klijenti 41
PROMOZZJONI U ESPANZZJONI TAL-FACILITAJIET 41
LINKS UTLI 41
RIFERENZI 42
KONTRIBUTURI 44

Introduzzjoni Generali

Il-Progett CRTL

Fl-2001, sittax l-organizazzjoni minn tlettax il-pajiz Ewropew differenti u c-Centru Ewropew ghall-Lingwi Moderni tal-Kunsill ta' l-Ewropa bdew jahdmu flimkien fuq progett Ewropew[1] bil-ghan *li* jtejjbu l-appogg ghat-taghlim tal-lingwi permezz tac-Centri ta' Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi (CRTL). L-ideja wara l-progett hija li tgholli il-livell ta' gharfien professjonali u d-djalogu fost dawk respnsabbli minn centri bhal dawn billi jkun hemm bdil ta' esperjenzi minn kuntesti gejografiki, lingwistici, kulturali w edukattivi differenti.

Fi snin ricenti kellna zieda fl-gharfien pubbliku u politiku tal-beneficcji ghal min jistudja lingwi barranin, u kif ukoll rikonoxximent dejjem jikber tal-bzonn li nsostnu modi diversi ta' taghlim u li ninkoraggixxu t-taghlim tal-lingwi b'mod awtonomu. Dawn iz-zewg fatturi wasslu ghal holqien ta' hafna centri godda tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi fis-setturi kollha ta' l-edukazzjoni u t-tahrig, u ghat-tkabbir ta' hafna centri li diga jezistu.

Bhalissa, Centri bhal dawn jinsabu f'ambjenti differenti:

- skejjel u universitajiet;
- fuq livell regjonali, nazzjonali w internazzjonali sabiex jghinu ghalliema u ricerkaturi;
- f'kumpaniji u skejjel privati tal-lingwi;
- fis-setturi tat-tahrig u l-edukazzjonii;
- u b'mod virtwali fuq l-Internet.

L-imsiehba kollha nvoluti f'dan il-progett ghandhom ta' l-inqas haga wahda komuni – huma kollha responsabbli b'xi mod ghal-Centru tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi. Ic-Centri rrapprezentati f'dan il-progett ghandhom bejniethom firxa wiesgha ta' ghanijiet u jilhqu klijenti, skond l-ambjent fejn jahdmu:

- xi Centri jservu biss ghal dawk li jixtiequ jitghallmu xi lingwa;
- Centri ohra ghandhom bhala klijenti bhal ghalliema, trainers, ricerkaturi, dawk li jghamlu l-politika u muliplikaturi ohra;
- Centri ohra jservu s-sistema edukattiv kollu tar-regjun jew pajjiz (billi jipprommwovu idejat godda, jaghtu appogg, u jipprovdu rizorsi u tahrig);
- Centri ohra jservu dawn il-gruppi kollha… u izjed.

Minkejja dan, ahna konna konvinti li minkeja d-diversita' taghna – jew forsi ahjar proprju minhabba din id-diversita' – stajna nitghallmu hafna minn xulxin u mill-oqsma differenti ta' specjalizzazjoni u esperjenzi taghna.

Centri tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi huma maghrufa b'hafna ismijiet differenti skond il-kuntest gejografiku, lingwistiku u strutturali ta' fejn jinsabu. Kien ghal din ir-raguni li ddecidejna li nkunu nklussivi

[1] Dan il-progett (90050-CP-1-2001-UK-Lingua-L1) rcieva ghajnuna mill-programm Sokrates ta' l-UE (azzjoni Lingua 1) 2001–2003

kemm jista' jkun u ninterpretaw 'Centri tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi' fl-iktar sens wiesgha go din il-publikazzjoni. Ghalhekk ninkludu f'dan is-sens ghal: Language Centre; Self-Access Centre, Self-Access Library; Independent Study Centre; Resource Centre; Teachers' Centre; Resource Room; Language Library (…)

Ghalina l-karatteristici definittivi kienu li-c-Centru jipprovdi **servizzi** (dawn jinkludu rizorsi) u **facilitajiet** ghal **klijenti** *b'appogg* ghal ghan specifiku jew missjoni fl-oqsma tat-taghlim tal-lingwi, lingwistika applikata jew ricerka f'wiehed minn dawn l-oqsma.

Dan ic-Centru jista' jkun rokna f'kamra jew bini shih. Is-servizzi jistghu ikunu ftit gazzetti jew is-servizzi kollha mnizzla fis-sezzjoni 'Servizzi' ta' din il-publikazzjoni. Il-klijenti jistghu ikunu ftit studenti ghal ftit gimghat fil-gimgha, jew eluf ta' klijenti minn setturi differenti bi bzonnijiet differenti, imma ghal finijiet ta' din il-publikazzjoni dawn kollha se nirreferu ghalihom bhala Centri tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi, jew fil-qosor 'CRTL'.

Il-Gwida ghac-Centri tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi

Fil-bidu tal-progett fassalna hafna esercizzi li ppermettewlna niskopru l-kapacitajiet ta' l-imsiehba kollha. Ftehmna li nippruvaw niskopru l-idejat, il-pariri u l-ezempji ta' prattika tajba – biex ma nsemmux lezzjonijiet li tghallimna minn zbalji passati – f'publikazzjoni li se naqsmuha lil hinn mill-imsiehba tal-progett. Ir-rizultat huwa din il-publikazzjoni, *Linji ta' gwida ghac-Centri tar- Rizorsi ghat-taghlim tal-lingwi: gwida ghat-twaqqif, it-tmexxija u t-tkabbir ta' Centri tar- Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi (CRTL).*

Konna kommessi li naghmlu dan il-Gwida kemm jista' jkun prattiku qiesek qieghed titghallem ma' xi kollega. Iddecidejna li ninkludu case studies qosra mill-esperjenzi taghna fic-Centri taghna sabiex nipprezentaw ezempji minn istutizzjonijiet differenti.

L-ghan taghna kien li nipproducu xi haga ta' siwi ghal 'kull min hu mdahhal fit-twaqqif, it-tmexxija u t-tkabbir ta' Centri bhal dawn'. Il-qarrejja tahna jistghu ikunu diversi. Per ezempju, nittamaw li dan il-Gwida jkun ta' siwi ghal ghalliem li jixtieq iwaqqaf Cenru zghi ta' rizorsi fi skola sekondarja, kif ukoll ghal membri ta' l-istaff ta' Centru kbir u stabbilit li jixtiequ jirriflettu fuq il-prattika taghhom jew qeghdin ifittxu idejat sabiex itajbu l-prattiki tax-xoghol taghhom.

L-oqsma kollha koperti f'dan il-Gwida mhux se jkunu kollha relevanti ghac-Centri kollha, u certament li ma nemmnux li hemm xi mod wiehed biss tajjeb ta' kif jitmexxew centri bhal dawn. Ghal din ir-raguni, ddecidejna li niktbu c-'checklist' principali f'kull sezzjoni bhal serje ta' mistoqsijiet l-qarrejja ikunu jistghu jirriflettu fuq dawn l-issues u jiddecieui jekk humiex rilevanti jew prattici ghac-Centru taghhom. Ikun ta' siwi meta jintuza dan il-Gwida li nimmaginaw li kull mistoqsija tibda b'dan 'Jekk jghodd fil-kaz tieghek, (…)'.

Il-Gwida gie mfassal ukoll halli jghin l-izvilupp professjonali. Jista' jigi kkupjat dment li jigi rikonnoxut is-sors, u nittamaw li l-format jghin sabiex jintuza f'laqghat ta' tahrig. F'kull sezzjoni, u kif ukoll fis-sezzjonijiet tal-*Mistoqsijiet* u *Case Studies,* inkludejna xi *tips* prattici li ghaddewlna l-imsiehba taghna u xi *links* sabiex jghinhom jiskopru izjed dwar tema partikulari permess ta' l-Internet.

Matul dawn l-ahhar ghoxrin sena hafna individwi u istutituzzjonijiet ghenu sabiex jizviluppaw l-arti ta' kif tmexxi b'success Centru ta' Rizorsi. Ghandna dejn kbir ma' dawk kollha li ppublikaw u pprovdew tahrig dwar Centri bhal dawn fil-passat u nittamaw li dan il-Gwida jghin id-djalogu bejn dawk li jahdmu f'dan il-qasam. Sibna x-

xoghol ta' Edith Esch, David Ingram, David Little, Judy McCall, Nicole Poteaux, Philip Riley, Sue Sheerin, l-Konfedrazzjoni Ewropeja ta' Centri tal-Lingwi fl-Edukazzjoni Gholja (CERCLES) u l-progett CIEL li sibnieh ta' uzu kbir fit-tfassil ta' din il-publikazzjoni.[2]

Il-Linji ta' Gwida ghac-Centri ta' Rizorsi ghat-taghlim tal-lingwi issibhom fis-sittax il-lingwa Ewropeja[3] tar-regjuni u pajjizi differenti fejn l-imsiehba fil-rogett jahdmu: Bulgaru, Katalan, Cekk, Ollandiz, Ingliz, Fillandiz, Franciz, Galliku, Germaniz, grieg, Ungeriz, Islandiz, Lussemburgiz, Malti, Sloven u Spanjol.[4]

Nittamaw li ssibu din il-publikazzjoni ta' uzu u jkun pjacir taghna li nircievu is-suggerimenti taghkom (fuq: **feedback@lrcnet.org**). Nittamaw li tithajru zzuru l-website taghna **www.lrcnet.org** li se tahdem mill-inqas sa' l-2005. Permezz ta' din il-website tistghu tippartecipaw f'diskussjonijiet dwar dan is-suggett u tistghu takkwistaw il-Gwida fil-lingwi differenti. Ikollkhom access ukollghal iktar rizorsi, informazzjoni u appogg.

Philippa Wright

Ko-ordinattrici tal-Progett
F'isem l-imsiehba kollha tal-progett, li aktar informazzjoni dwarhom issibuha fis-sezzjoni 'Kontributuri'

2 Ir-riferenzi jinsabu fil-Biblijografija li tinsab fl-ahhar ta' din il-publikazzjoni

3 Tistghu takkwistawh mill-websitel: **www.lrcnet.org**

4 Il-progett jistieden proposti sabiex din il-Gwida tigi tradotta f'lingwi ohra (mill-Ewropa u lil hinn)

Glossarju u gwida ghall-kliem imqassar

CEF	Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment
ECML	Centru ghal Lingwi Moderni tal-Kunsill ta' l-Ewropa
ELP	European Language Portfolio
UE	Unjoni Ewropeja
ISBN	International Standard Book Number
CRTL	Centru tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi
MARC	MAchine Readable Catalogue
Multiplikaturi	Individwi li l-posizzjoni professjonali taghhhom tippermettilhom li jxerrdu informazzjoni lil ohrajn fl-istess qasam
OPAC	Open Public Access Catalogue
Bzonnijiet Specjali	Diffikulta' fit-taghlim jew dizabilita' li tirrikjedi facilitajiet edukattivi differenti minn dawk li huma normalment pprovduti
Setting Standard	Set ta' proceduri li jridu jigu segwiti sabiex ikun hemm interpretazzjoni tal progress ta' l-istudent li wiehed jista' joqghod fuqha

Kull jedd mizmum mill-ishab tal-progett LRC. Dan ix-xoghol jista' jigi kkupjat dment li s-sors jigi rikonoxxut

TMEXXIJA

L-ghan ghall-esistenza ta' kull CRTL huwa sabiex jirrispondi ghal bzonnijiet ta' gruppi specifici ta' klijenti. Min huma dawn il-klijenti u x'servizzi jehtiegu ghandu, idejalment, jigi definit permezz ta' analizi ddettaljata tal-bzonnijiet taghhom. Dan ghanu jidher b'mod car fil-'Mission statement'. X'tip ta' staff, rizorsi u facilitajiet mehtiega ghandu, idejalment, jigi ddeterminat mill-bzonnijiet halli s-servizzi jkunu ndirizzati lejn dawn il-bzonnijiet.

Sabiex dan isir CRTL ta' spiss igibu flimkien tahlita ta' staff, facilitajiet u servizzi li wiehed normalment ma jsibx f'dipartimenti tradizzjonali tal-lingwi jew istituzzjonijiet ohra. Din it-tahlita titlob tmexxija differenti u mhux facli. Il-mekkanizmi ta' konsultazzjoni, tehid ta' decizjonijiet, ppjanar u kontabbilita' jistghu ikunu aktar kumplessi minn go strutturi edukattivi ohra.

Minkejja dan kollu, hafna managers ta' CRTL (diretturi, ko-ordinaturi…) ghandhom il-privilegg li jahdmu f'atmosfera stimulanti u mulikulturali fejn jistghu jaghmlu uzu minn l-esperjenza u d-dedikazzjoni ta' tim profesjonali li ghandu hafna hiliet. Bhal f'kull tip ta' tim, kollaborazzjoni, ko-ordinazzjoni, komunikazzjoni u tmexxija effettiva jistghu iwasslu sabiex jinghataw servizzi mill-aqwa u tmexxija tajba tac-CRTL.

Missjonu u aspetti istituzzjonali

Missjoni

- ☐ Ghalxiex jezisti c-Centru tieghek – x'inhu l-ghan tieghu?
- ☐ X'inhi l-filosofija/metodologija edukattiva li fuqha jimxi l-operat tac-Centru tieghek?
- ☐ Tafu min huma l-klijenti tieghek?
- ☐ It-twaqqif u t-tkabbir tac-Centru tieghek kienu msejsa fuq analizi shiha tal-bzonnijiet tal-klijenti tieghek?
- ☐ Ghandek 'mission statement' car ghac-Centru tieghek u l-istaff u l-istudenti huma konxji minn dan?

Kaz

Centre de Recursos de Llengües Estrangeres (CRLE), Barcelona

Missjoni tas-CRLE

Ic-Centru tar-Rizorsi taghna ghal Lingwi Barranin (CRLE) kien imwaqqaf bhala servizz edukattiv fil-Ministeru ta' l-Edukazzjoni ta' Ka-talunja bl-ghan li jsahhah it-taghlim ta' lingwi barranin.

Is-CRLE gie fdat b'dawn id-doveri:

- *li jesperimenta u jxerred metodi innovattivi ghat-taghlim tal-lingwi barranin u ghodod u teknologiji godda edukattiviti;*
- *li jfassal materjal edukattiv gdid ghal-edukazzjoni primarja u sekondarja;*
- *li jikkreja centru ta' dokumentazzjoni ghal appogg tat-taghlim tal-linwi barranin;*
- *li jipprovdi konsulenza u pariri lil programmi ta' tahrig u attivitajiet go l-iskejjel;*
- *li jifrex informazzjoni dwar prattika tajba f'dan il-qasam;*
- *li jipprovdi lic-centri ta' l-ghalliema b'materjal rilevanti;*
- *li jizviluppa ezamijiet li huma amministrati b'mod centrali ghal Escoles Oficials d'Idiomes (skejjel ufficjali tal-Lingwi).*

Sabiex jilhaq dawn l-ghanijiet, progetti varji kemm qosra u twal gew imfassla u implimentati. Fejn kien xieraq, meta hargu rizultati tajba fil-fazi ta' evalwazzjoni ta' progetti pilota, dawn l-attivitajiet u plicies gew iddesiminati.

tmexxija

klijenti

servizzi

facilitajiet

Kaz

Il-progett nbidlu minn zmien ghall-iehor skond iz-zmien u bzonnijiet godda. Fit-tmeninijiet, l-enfasi kien fuq l-introduzzjoni u appogg ghal uzu ta' rizorsi awdjo-visivi fil-klassi, skambji bejn skejjel u programmi ghat-taghlim tal-lingwi ghall-istudenti. Dan l-ahhar l-enfasi qieghed fuq fuq progetti bhall-integrazzjoni tal- mezzi ta' l-informatika u l-komunikazzjoni, it-taghlim minn kmieni ta' lingwi barranin, u tfassil ta' policies li jhajru t-taghlim awtonomu fil-livell ta' skola jew dak li jissejjah Content and Language Integrated Learning (CLIL).

Il-bzonn li wiehed jevalwa programmi ta' taghlim ta' lingwi barranin wassalna sabiex nippartecipaw fi studji nazzjonali u internazzjonali dwar kemm huwa effettiv it-taghlim ta' l-Ingliz f'pajjizna f-livelli edukattivi differenti.

Kaz

Istitut ghat-Tahrig Specjalixzzat fil-Lingwi ta' Charles University, Praga

Ghalfejn waqqafna c-Centru taghna u xi rwol ghandu. Harsa wkoll lejn x'metodolgija nuzaw

Hemm zewg stimuli principali li wassluna sabiex nittraferrixu parti mill-process ta' taghlim ghal goc-Centru taghna.

L-ewwel stimolu gie mill-istudenti nfushom, li huma nfluwenzati mill-bidliet fis-socjeta' taghna migjuba mill-izviupp teknologiku. Dawn iwassal l-istudenti taghna sabiex ikollhom jthabbtu halli jsibnu posthom fis-suq kompettitiv u globali ta' l-impjiegi. Hafna mill istudenti taghna huma zghazagh li jigu ghalkorsijiet tal-lingwi taghna bi skop specifiku go mohhhom. Huma lesti li jistudjaw lil hinn mill-klassi imma ghandhom bzonn min jiggwidhom. Sabiex nissodisfaw dawn il-klijenti rridu noffrulhom metodu iktar individwalizzat. Ispirati mill-idejat ta' awturi ricenti bdejna billi:

- *noffru lill-istudenti izjed opportunitajiet li jaghzlu xi jridu jaghmlu fil-lezzjonijiet regolari;*
- *ninkoragixxuhom jikkrejaw il-materjal taghhom stess;*
- *nipprovdulhom hin izjed ghal kosultazzjonijiet.*

Sadanittant, f'attentat sabiex naghmlu l-process ta' taghlim izjed effettiv ghal kulhadd, qeghdin nahdmu fuq kif nghollu l-livell ta' motivazzjoni ta' studenti inqas ambizzjuzi u nappogjaw l-ghalliema fix-xoghol difficli li ghandhom li jlahhqu ma' gruppi ta' studenti li jkunu qeghdin jahdmu fuq bicciet ta' xoghol differenti fl-istess hin.

It-tieni stimolu gie minn tejoriji godda tal-metodologija tat-taghlim tal-lingwi. Hadna sehem fl-1999 fil-workshop ta' l-ECML "Language Resource Centres: shifting from the teacher's perspective to the learner's perspective" *(ara Poteaux fil-bibliografija generali). Din l-attivita' pprezentat l-ideja ta' taghlim, mhux bhala process fejn l-ghalliem jiddeciedi kif jitghallem l-istudent, imma bhala process immexxu mill-istudent. Dan ghen sabiex jikkonvincina li t-taghlim b'mod awtonomu jigi msahhah jekk nipprovdu ambjent iktar adatt – Centru tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi.*

Madankollu, li nwaqqfu dan ic-Centru kien inqas difficli milli jirnexxilna nippreparaw l-istudenti ghal irwol gdid taghhom. Qeghdin ingibu hanhekk lista ta' l-attivitajiet li bhalissa qeghdin nahdmu fuqhom sabiex nghinu l-istudenti taghna jsiru izjed awtonomi u iktar efficjenti meta jitghallmu xi lingwa. Dan qeghdin naghmluh billi qeghdin:

- *nizviluppaw kurrikula li jikkunsidraw l-esperjenza ta' studenti adulti u li jirrispondu ghal bzonnijiet ta' grupp partikulari ta' studenti;*
- *nghinu studenti jaghrfu li ghandhom bzonn ikomplu jitghallmu l-lingwa wahedhom wara li jhallu l-klassi;*
- *nghinuhom jiksbu l-hiliet li ghandhom bzonn sabiex jaghmlu dan b'success, per ezempju:*
  - *li jaghrfu l-bzonnijiet edukattivi taghhom u li jfasslu objettivi;*
  - *li jiddefinixxu l-kontenut u l-progress tal-process ta' taghlim taghhom;*
  - *li jaghzlu l-istrategiji ta' taghlim li jahdmu l-ahjar ghalihom bhala individwi;*
  - *li jsegwu il-procedura ta' kif qeghdin jitghallmu l-lingwa;*
  - *li jevalwaw dak li tghallmu.*

Tehid ta' decizjonijiet, kontabilita' u ko-operazzjoni

- ☐ X'livell ta' awtonomija ghandu c-Centru tieghek?
- ☐ Ic-Centru tieghek jifforma parti minn xi dipartiment jew organizzazjoni ohra?
- ☐ Toffru s-servizzi taghkom lil hafna dipartimenti/klijenti differenti (tistghu taghmluh dan/ghandkom taghmluh dan)?
  - Jekk dan hu l-kaz, il-livell u l-kobor tal-provizjoni huma ddefeniti?
  - Dan irid isir skond ftehim li jkun sar qabel?
  - Min ihalla ghal dawn is-servizzi?

- ☐ Sa fejn tistghu tiehdu d-decizjonijiet ta' tmexxija jew dwar il-finanzi inti u shabek u liema decizjonijiet jiddependu minn haddiehor?
  - Kif dan isir huwa car ghal kulhadd?
- ☐ Ta' fuqkom huwa individwu jew kumitat?
- ☐ X'inhuma l-istrutturi ta' kontabilita' fl-organizzazzjoni taghkom?
  - Dawn huma cari ghal kulhadd?
  - Dawn l-istrutturi huma flessibli tant li c-Centru taghkom ikun jista' jimxi maz-zmenijiet?
- ☐ Ic-Centru taghkom jaghmel uzu minn servizzi centrali (per ezempju ghall- appogg tekniku jew ta' staff) – il-bazi ghal din il-ko-operazzjoni hija cara?
- ☐ Intom konxji mis-servizzi u l-facilitajiet kollha li jezistu diga fl-istituzzjoni taghkom u intom kubnfidenti li qeghdin taghmlu uzu tajeb mir-rizorsi li ghandkom ghad-disposizzjoni taghkom?

Suggeriment

Tistghu ssibu ghajnuna minn Centri ohra fil-vicin, b'mod specjali jekk ic-Centru taghkom huwa wiehed zghir.

Ppjanar

- ☐ Ghandkom 'corporate plan' ghac-Centru taghkom (forsi tirreferu ghalih bhala pjan annwali jew ta' zvilupp) jekk dan hu l-kaz, minn kemm bil-quddiem tistghu, jew intom mistennija li tfassluh?
- ☐ X'inhi s-sitwazzjoni ta' bhalissa – x'inhuma l-ghanijiet strategici u operazzjonali ghalissa, ghal zmien qasir u medju u ghat-tul?
  - X'inhuma il-perspettivi rejali ta' zvilupp tac-Centru?
  - Ghamiltu 'feasibility study' biex taraw x'inhuma l-implikazzjonijiet ta' xi zviluppi kbar?
- ☐ Min hu mdahhal fil-process ta' ppjanar – l-istakeholders kollha, inkluz l-istaff u l-klijenti?
  - Intom cari dwar min tridu tikkonsultaw (per ezempju, ghandkom rapprezentanti ta' l-istudenti) u x'inhuma l-istrategiji ta' konsultazzjoni l-iktar adatti ghalikom?

Suggeriment

Tinsewx tikkunsidraw l-istakeholders taghkom kollha, kemm dawk li jiffinanzjaw ic-Centru u kif ukoll il-klijenti taghkom.

Finanzi

- ☐ X'livell ta' awtonomija ghandkom sabiex tiddeterminaw u tonfqu l-fondi taghkom?
- ☐ Il-budget taghkom jinghatalkom kull sena/sentejn/tlett snin?
- ☐ Tridu tikkompettu jew tinnegozjaw ghall-fondi – kif isir dan?
- ☐ Tridu taqilghu persentagg mis-dhul taghkom?
  - Jekk dan hu l-kaz, kif tridu taghmluh dan – billi tghallmu/billi toffru servizzi u facilitajiet, jew permezz ta' xoghol fi progetti?
  - Tafu bizzejjed dwar kif tinvolvu ruhkom fi progetti/kif tapplikaw ghal tenders?
- ☐ Il-proceduri tal-budget taghkom (kif isiru l-ordnijiet, rapporti, ecc) huma cari ghal dawk kollha li jridu juzawhom?
- ☐ Jekk ic-Centru taghkom jifforma parti minn organizazzjoni akbar, min u liema dipartiment jista' joffrilkom ghajnuna dwar hwejjeg finanzjarji?

Kaz

Teacher Training and Educational Innovation Centre (CFIE), Guardo

Kif norganizzaw il-pjan strategiku annwali ghac-Centru taghna(fil-limiti tal-budget li jinghatalna), bbazat fuq sistema ta' analizi tal-bzonnijiet ta' l-istaff u l-klijenti

Ic-CFIE go Guardo hu wiehed minn tlett Centri ta' Tahrig ta' l-Ghalliema u Innovazzjoni fil-qasam ta' l-Edukazzjoni gol-oprovincja ta' Palencia, in-naha ta' fuq ta' Spanja. Ir-Rapport Annwali taghna jsegwi skeda fissi b'ghanijiet iddefiniti b'mod car.

Kaz

Dan jassigura li dawk kollha involuti fil-process huma konxji mir-respnsabilitajiet u d-dmirijiet taghhom minn qabel.

L-ewwl parti tal-process jibda f'Jannar b'laqgha tal Kumitat Provincjali ghat-Tahrig ta' l-Ghalliema li fih rapprezentanti tat-tlett Centri ghat-Tahrig ta' l-Ghalliema, kif ukoll mill-Bord ta' l-Edukazzjoni ta' Palencia. Dan il-kumitat jiddecidi dwar kif il-process ta' konsultazzjoni u ppjanar ikun implimentat matul is-sena li tkun gejja. Niftehemu dwar:

- *tqassim ta' duties;*
- *l-iskeda ghal kull stadju tal-process;*
- *kwestjonarji ghal analizi tal-bzonnijiet ghat-tahrig;*
- *livelli ta' servizz possibli fil-parametri tal-budget u r-risorsi umani taghna.*

Dawn jigu miftehema fi spirtu kollaborativ u ta' hbiberija.

Il-budget annwali ta' l-attivita' taghna tintbaghat lil Kumitat Provincjali ghat-Tahrig ta' l-ghalliema mill-Ministeru ta' l-Edukazzjoni taghna. It-tqassim tal-budget jigi miftiehem mit-tlett Centri skond in-numru ta' klijenti ta' kull wiehed. B'dan il-mod inkunu nafu minn qabel, f'Mejju, xi flus se jkollna ghas-sena akkademika li tkun gejja.

Fi hdan kull Centru, ghandna ko-ordinatur li jaghmila ta' intermedjarju bejn ic-Centru u numru definit ta' skejjel. Din il-persuna hija wkoll respon sabbli sabiex jorganizza laqgha ma' kull skola (minn naha ta' l-isloa jkun hemm l-amministrazzjoni u l-ghalliem responsabbli mit-tahrig professjonali), F'din il-laqgha il-kwestjonarji dwar il-bzonnijiet ta' tahrig ghall-ghalliema jigu spjegati u jigu miftehema dati meta l-ko-ordinatur ikun jista' jigbor ir-rizultati. Il-ko-ordinatur huwa responsabbli mill-gbir tal-bzonnijiet ghal tahrig ta' l-ghalliema ghal kull skola go rapport li jigi prezentat f'laqgha tac-Centri.

Meta t-tim taghna jkun gabar u ddiskuta it-talbiet ghat-tahrig ta' l-ghalliema minn kull skola, nanalizzawhom skond il-budgettac-Centru taghna. B'hekk inkunu f'posizzjoni li nfasslu prijoritajiet u niddeciedu dwar x'attivitajiet se norganizzaw u x'rizorsi nistghu nixtru dik is-sena. Dawn id-decizjonijiet jigu pprezentati lil Kumitat Provincjali mid-direttur ta' kull Centru. Minn naha tieghu il-Kumitat Provincjali jghaddi dawn il-proposti lil Ministeru ta' l-Edukazzjoni regjonali, u b'hekk jitlesta l-Pjan Annwali.

Sibna li c-cavetta ghas-success tal-process kollu hija li jkun komunikazzjoni tajba, b'mod specjali bejn l-iskejjel u l-kordinatur tac-Centru u bejn il-ko-ordinatur u l-bqija tat-tim.

Suggeriment

Oqoghdu attenti ghl-spejjes mohbija bhal ma huma licenzji ta' software u kuntratti ta' maintenance meta tkun se tibda Centru gdid.

Promozzjoni, identita' u marketing

- ☐ Ghandkom 'communications policy' li tispecifika l-ghanijiet, l-istrategiji, pjanijiet ta' azzjoni u metodi ta' evalwazzjoni ghac-Centru taghkom?
  - Kull meta tigi riveduta din il-policy?
- ☐ Ghandkom 'house style' ghad-dokumenti, materjal promozzjonali, ecc sabiex ic-Centru taghkom jinghata identita' vizwali?
- ☐ Ghandkom logo taghkom jew tistghu tuzaw il-logo ta' l-organizazzjoni li tahdmu fiha?
- ☐ Kif tirreklamaw ic-Centru taghkom – qeghdin tuzaw il-mezzi adatti sabiex taslu ghand il-klijenti prospettivi taghkom?
  - Tahdmu mil-qrib ma' l-ghalliema/trainers ta' dawk li juzaw ic-Centru taghkom (kemm dawk li jigu mill-istitutzzjoni taghkom u kif ukoll dawk li jigu minn barra) sabiex tassiguraw illi jinfurmaw l-istudenti taghhom bis-servizzi li joffri c-Centru?
  - Torganizzae (jew tikkontribixxu ghal) esebizzjonijiet, attivitajiet kulturali, fieri tal-kotba, u kampanji ta' qaru u litterizmu?
  - Ghandkom 'open days' jew 'open evenings' ghal klijenti prospettivi?
- ☐ X'tip ta' presenza ghandkom fuq l-Internet – hemm informazzjoni dwar fejn tinsabu u l-hinijiet ta' ftuh, jew lista shiha tas-servizzi taghkom, katalgu tar-risorsi, dettalji dwar il-progetti u l-attivitajiet kollha taghkom?
  - Kif tassiguraw illi l-informazzjoni on-line dwar ic-Centru taghkom hija facli sabiex tuzaha u aggornata?
- ☐ Tippublikaw xi leaflets ta' informazzjoni ghal klijenti tac-Centru taghkom bil-hinijiet tal-ftuh, servizzi, dettalji ta' kif jistghu jikkuntatjawkom u informazzjoni dwar access ghal nies b'dizabbilita'?

(Nota: ghal kwistjonijiet ta' 'Access' ara s-sezzjoni 'Klijenti')

Kull jedd mizmum mill-ishab tal-progett LRC. Dan ix-xoghol jista' jigi kkupjat dment li s-sors jigi rikonoxxut

Kaz

Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum, ÖSpK (Centru Awstrijak ghall-Kompetenza fil-Lingwi Moderni), Graz

Kif tohloq l-identita ta' Centru tar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Linwi bla ghajnuna professjonali u bla hafna flus

Fl-1997 ic-Centru Awstrijak ghall-Kompetenza fil-Lingwi Moderni (ÖSpK) kienu ghadu jifforma parti mill-Ministeru Awstrijak ghall-Edukazzjoni (BMBWK) pero' bil-possibilita' li jsir entita' separata. F'dak iz-zmien konna parti mil-Ministeru u ghalhekk ma kellniex l-istrategiji biex infasslu identita' separata ghall-organizazzjoni taghna – bhala 'ÖSpK' – fl-imhuh tal-klijenti taghna.

Bdejna b'success – ghalkemm b'hafna diffikulta' – il-process halli noholqu l-identita' taghna fi hdan ix- xena edukattiva fl-Awstrija billi:

- *niddiskutu l-ghanijiet taghna;*
- *l-opportunitajiet li kellna;*
- *l-istrategiji li stajna nuzaw;*

sabiex inkunu rikonnoxuti ahjar mill-klijenti taghna.

Irgajna kkunsidrajna l-identita' viswali taghna, u ddecidejna li nuzaw l-isstess simboli vizwali halli nsiru maghrufin ahjar. Sibna li ma kellniex bzonn inqabbdu xi agenzija ghar-Relazzjonijiet Pubblici – l-importanti kien li n-nies setghu jibdew jaghrfu l-isem ta' l-istituzzjoni taghna u l-logo ma' messaggi importanti dwar il-hidma taghna.

Iddiskutejna l-isem, logos, materjal promozzjonali, publikazzjonijiet taghna, ecc. Ndunajna decizjonijiet li kienu jidhru zghar bhal:

- *fejn u meta nuzaw il-logos;*
- *x'materjal promozzjonali nuzaw;*
- *jekk stajniex inbiddlu d-dehra tal-publikazzjonijiet taghna (anke jekk xi ftit) halli jkunu jistghu jintgharfu izjed malajr bhala dawk ta' l-organizazzjoni taghna;*

kienu importanti hafna sabiex jirnexxielna noholqu l-identita' taghna.

Il-logo ta' ÖSpK's, flimkien ma' l-isem shih taghna, issa jidher fuq kull publikazzjoni taghna, fq l-ittri u kull materjal promozzjonali iehor. Kull fejn hu possibli dejjem inpoggu il-logo taghna fl-istess posizzjoni tal-faccata u dejjem nizguraw li nzomm d-disinn tal-materjal l-istess halli l-ublikazzjonijiet, CD-Roms u kull materjal iehor li jintuza ghal xi progett ikollu l-istess dehra.

Il-pass li jmiss kien li nippjanaw strategija tal-komunikazzjoni halli nizguraw li kull messagg ikollu l-effett mehtieg. Iddecidejna li nirreklamaw l-ÖSpK kull fejn nistghu u li nqassmu materjal stampat lil kull min jigi jzurna, anke jekk minhabba limitazzjonijiet ta' budget dawn xi kultant kienu photocopies. Ikkuntatjana hafna korrispndenti ta' rivisti u gazzetti differenti, u skoprejna li sabiex ikollna relazzjonijiet tajba mal-media l-iktar li kellna bzonn kien hin izjed milli flus! Uzajna din l-istrategija matul is-Sena Ewropeja tal-Lingwi u issa ta' spiss insibu ruhna bhala centru ta' l-attenzjoni kull meta tqum il-kwistjoni tat-taghlim tal-lingwi moderni go l-Awstrija.

Skoprejna li permezz ta' homepage tajba fuq l-Internet stajna naghtu profil l-organizazzjoni taghna. Zviluppajna l-kuncett u l-kontenut tal homepage u l-aspett tekniku hallejnih f'idejn min jifhem f'dan il-qasam. B'hekk frankajna l-hin u l-flus. Skoprejna wkoll li kuncett baziku tajjeb jista' jigi estiz skond is-sitwazzjoni finanzjarja permezz ta' per ezempju: interactive databases, discussion fora, chat rooms, ecc.

Fl-ahhar imma mhux l-inqas, nirrikmandaw li wiehed isib lingwagg hafif li jkun jista' jiddeskrivi l-hidma taghkom bl-izjed mod car u fil-qosor. Fil-kaz ta' ÖSpK, nuzaw kliem bhal 'Zvilupp – Disseminazzjoni – Networking'. Kliem bhal dan jista' jkun importanti ghal kampanja ta' relazzjonijiet publici li ghanda tahtaf kull opportunita'.

L-istaff

Lil min ghandek bzonn?

- ☐ Kemm membri ta' staff ghandek bzonn ghac-Centru? Xi profil ghandu jkollhom: wiehed akkademiku, ta' konsulenza, amministrattiv, tekniku, ecc?
  - L-istaff tieghek huma fuq bazi full-time; part-time; fuq kuntratt permanenti, ssekondati, mhallsin bissiegha, studenti; voluntiera; ricerkaturi jew tahlita ta' dawn kollha?
  - Ghandhom job descriptions fejn hemm specificti d-doveri u r-responsabilitajiet taghhom kollha?
  - L-istaff gieli jkollhom jahdmu hinijiet twal bhal per ezempju fil-ghaxija jew fil-weekends?

Ingagg ta' staff

- ☐ Tistghu tingaggaw l-istaff taghkom stess? Jekk dan huwa l-kaz into familjari ma' l-aspetti legali u x'rati ta' hlas japplikaw?

  - Ikkunsidrajtu opportunitajiet indaqs?
- ☐ Tafu fejn ghankom tirreklamaw sabiex issibu nies adatti sabiex jahdmu maghkom?
- ☐ Ghandkom programm ta' orjentazzjoni ghall-impjegati godda.

Ko-ordinazzjoni u kontabilita'

- ☐ L-istrutturi ta' kontabilita' u tmexxija huma cari ghall-istaff kollu tac-Centru?
  - Jekk tiffurmaw parti minn organizazzjoni ikbar, il-proceduri sabiex tahdmu permezz ta' kumitati ma' kollegi minn barra huma cari bizzejjed?
  - Hemm mekkanizmi li jippermettu lill-istaff li joffru feedback dwar l-aspetti kollha tax-xoghol taghhom u dwar ix-xoghol l-iehor tac-Centru?
- ☐ Kif inhuma organizzati l-iskedi ta' xoghol u vaganzi ghal membri ta' staff fl-oqsma differenti. X'jigri meta xi hadd ikun bil-leave jew ma jiflahx. Min jiehu dawn id-decizjonijiet?

Zvilupp professjonali

- ☐ Ghandkom pjan u budget ghall-izvilupp professjonali ta' l-istaff?
  - L-izvilupp professjonali huwa marbut ma' l-awditjar tal-hidma ta' l-istaff?
  - Kif inhu appoggjat dan?
  - L-istaff tinghatalu offruti ghajnuna ghall-ispejjes ta' tahrig u korsijiet li ghandhom x'jaqsmu max-xoghol taghhom?
  - L-istaff tinghatalu study leave jew time off biex jattendu korsijiet li ghandhom x'jaqsmu max-xoghol taghhom?
  - Kif ikun jaf l-istaff dwar opportunitajiet ta' tahrig?
- ☐ Jezistu linji ta' gwida miktubin ghax-xoghol principali tac-Centru. Dan jiffranka hafna hin lil istaff ezistenti li joqghod jispjega kull aspett tax-xoghol meta jigi xi mpjegat gdid.

Rapprezentanti ta' l-istaff u appogg

- ☐ L-istaff huma rraprezentati minn xi union jew ghaqda professjonali?
  - L-istaff jinghata time off jew ghajnuna finanzjarja biex jattendi dawn il-laqghat?
- ☐ Intom imdahhlin f'networks li jghinukom fil-hidma professjonali taghkom?

Kaz

APIGA, l-Assocjazzjoni ta'l-Ghalliema ta' l-Ingliz ta' Galicia go Spanja

Voluntiera: studenti fuq esperjenza ta' xoghol fic-Centru ta' Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi ta' APIGA

Wahda mill-problemi li jiffaccjaw hafna Centri ta' Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi hu l-fatt li jkollhom bzonn ta' staff iktar minn kemm jippermetti l-budget.. Soluzzjoni tista' tkun hi li jigu ngaggati voluntiera. APIGA, l-organizazzjoni ta' l-Ghalliema fin-naha ta' fuq ta' Spanja, tista' toffri xi idejat f'dan ir-rigward. Ideja wahda hi li jigu ngaggati studenti li ghdom kemm spiccaw l-Universita' u li ghandom bzonn esperjenza tax-xoghol. Kif ukoll jistghu jigu avvicinati istituzzjonijiet akkademici li joffru esperjenza ta' xoghol bhala parti mill-programm taghhom. Hafna drabi istituzzjonijiet bhal dawn ikunu qeghdin ifittxu organizazzjonijiet godda fejn jibghatu l-istudenti taghhom.

Qabel ma wiehed jibda jfittex voluniera tkun ideja taba li x-xoghol li jridu jaghmlu jkun definit b'mod car halli ma jaqtghux qalbhom minn hafna xoghol jew inkella jiddejqu jekk ma tantx ikollhom x'jaghmlu. B'hekk ukoll tkunu tistghu thajru izjed voluntiera ghax ikun car f'mohhhom x'inhu mistenni minnhom. Per ezempju iktar hemm cans li gradwati godda jithajjru jekk jigu mitluba jfasslu database gdid milli jekk tqabbadhom sempliciment jirrangaw l-affarijiet fuq l-ixkaffi.

Benefficcju iehor ta' meta l-affarijiet ikunu cari ghal voluntiera hu li permezz ta' hekk ic-Centru jkun jista' jirrikonoxxi b'mod iktar facli ix-xoghol taghhom, bhal per ezempju meta jkollhom bzonn ittra ta' riferenza. B'dan il-mod min se jkun sejjer ihaddem lil dawn il-voluntiera il-quddiem ikollu ideja cara ta' xi jkunu rnexxielhom jaghmlu meta kienu qeghdin jahdmu mac-Centru. Ikun iktar facli wkoll li jigi segwit il-progress tax-xoghol taghhom mac-Centru u titnaqqas il-pressjoni minn fuq l-istaff regulari, li ma jkollomx ghalfejn joqghodu jhabblu rashom dwar xi jridu jqabbdu lil voluntiera.

Organizazzjonijiet ikbar jistghu forsi jikkunsidraw li jkollhom programmi regulari ta'

Kaz

induction halli voluntiera godda jkunu jistghu jircievu tahrig baziku u jsiru jafu l-istituzzjoni fl-istess hin. Individwi li jkunu ghamluha ta' voluntiera jistghu iharrgu lil godda u jinghataw rikonoxximent ghal din l-attivita'.

Fl-ahharnett, ta' min jahseb f'modi ta' kif wiehed ikun tista' tippremja lil voluntiera jekk ma tkunx tista' thallashom. APIGA, per ezempju, toffri lil voluntiera taghha access b'xejn ghal konferenzi u workshops, jew sempliciment thallihom isiru membri b'xejn. Sintendi, dawn il-privileggi jinghataw biss lil min jaghmel xoghol tajjeb.

Suggerimenti

- Rwoli professjonali qeghdin jevolvu: l-ghalliem sar ghandu iktar rwol konsultattiv, il-librar tradizzjonali sar iktar ghandu rwol ta' workshop resources manager …
- Organizza seminar ghal-istaff tieghek dwar l-uzu ta'l-Informatika sabiex tghinhom izommu ruhhom aggornati u jkunu jistghu jaghmlu xogholhom ahjar.

Feedback u evalwazzjoni

- ☐ Qed tinvestu hin u rizorsi ghal dan – Ghandkom hin tirriflettu dwar x'qeghdin taghmlu?
- ☐ Min jikkontribwixxi ghal process ta' feedback u evalwazzjoni – l-istaff/il-klijenti?
- ☐ X'metodi u ghodda ta' evalwazzjoni tuzaw: surveys; statistika; intervisti; kwestjonarji (…)?
- ☐ X''key performance indicators' qeghdin tuzaw sabiex tevalwaw kemm qieghed ikun effettiv ic-Centru taghkom?
- ☐ Qeghdin tigbru l-informazzjoni li ghandkom bzonn biex tmexxu c-Centru ahjar – per ezempju dwar in-numru ta' klijenti/l-uzu tar-rizorsi/meta l-iktar jintuza c-Centru – kif qed tingabar din l-informazzjoni?
- ☐ Qeghdin tigbru informazzjoni dwar il-kwalita' u s-siwi ta' rizorsi/servizzi/facilitajiet/progetti specifici? Kif qed tingabar din l-informazzjoni?
- ☐ Kif tintuza din l-informazzjoni halli twassal ghal titjib fis-servizzi?
  - Din l-informazzjoni tigi ppublikata sabiex jara kulhadd?
- ☐ Ghandkom suggestion box – fejn qeghda?
- ☐ Il-mekkanizmi ta' feedback taghkom jinftehmu malajr?

Suggeriment

- Uza kwestjonarju anonimu biex tigbor feedback kull sena minghand il-klijenti tac-Centru.

Intellectual property rights/copyright

- ☐ Kemm intom cari dwar ligijiet ta' intellectual property rights/copyright?
- ☐ Tavzaw il-klijenti taghkom permezz t' avvizi u tabelli dwar ksur ta' copyright?
- ☐ Kif tassiguraw li l-istaff taghkom stess ma jiksrux il-ligijiet tal-copyright – permezz ta' l-edukazzjoni/informazzjoni/billi ma jitolbux ghal kopji illegali?
- ☐ Konxji min kif wiehed jakkwista clearance tal-copyright?
- ☐ Konxji minn kif il-copyright tapplika ghal materjali digitali?
- ☐ Tirrikonoxxu l-awturi, kif suppost, ta' materjal krejat in-house?
- ☐ Tistghu taghmlu xi rizorsi minn taghlom bla copyright (dment li s-sors jigi rikonoxxut)?
- ☐ Hemm possibilta' ta' skema ta' 'swap-shop' biex isir skambju ta' rizorsi ma' centri/dipartimenti ohra fil-vicin jew permezz t' assocjazzjonijiet professjonali?

Sahha u sigurta', ambjent tax-xoghol

- ☐ Kemm intom u l-klijenti taghkom konxji tal-policy dwar sahha u sigurta' tac-Centru taghkom – hemm bizzejjed informazzjoni dwar dan?

- ☐ Kemm intom infurmati dwar korsijiet ta' sahha u sigurta'?
- ☐ Ghandkom first aid kit fil-qabda u membri ta' l-istaff imharrga fil-first aid (l-istaff jafu x'ghandhom jaghmlu f'kaz ta' emergenza)?
- ☐ Hemm sigurta' bizzejjed biex tissalvagwardaw l-klijenti, l-apparat u r-rizorsi?
- ☐ Il-fire-safety drill jidher f'post prominenti, il-fire extinguishers huma sservisjati b'mod regulari, l-istaff jafu x'ghandhom jaghmlu f'kaz ta' nar jew xi emergenza ohra?
- ☐ Qeghdin tassiguraw prattici ta' xoghol li jharsu s-sahha ta' l-istaff u l-klijenti, perezempju billi tippovdi work-stations organizatti tajjeb, u xoghol varjat ghall-staff li jinkludi serhan minn xoghol fuq il-kompjuter?
- ☐ Qed tinkoraggixxu uzu tajjeb ta' rizorsi, per ezempju riciklar ta' karti, rimi tajjeb ta' sustanzi tossici bhal toner cartridges?

Suggeriment

Jekk titlobu l-klijenti taghkom igibu l-headphones taghhom tiffrankaw li jkollkom tixtru headphones godda u tharsu iktar is-sahha tal-klijenti taghkom.

Insurance

- ☐ Intom cari dwar is-sitwazzjoni ta' l-insurance/ir-responsabilita' li ghandkom lejn is-sigurta' ta'l-istaff u l-klijenti u l-propjeta' taghom (kemm huma nfurmati sew dwar dan)?
- ☐ Intom cari dwar l-insurance ghal-equipment u r-rizorsi li ghandkom (per ezempju f'kaz ta' nar, gharar jew serq)?
- ☐ Hadtu l-mizuri ta' sigurta' li hemm bzonn sabiex jigi evitat serq ta' apparat/rizorsi, filwaqt li jigi zgurat access miftuh kemm jista' jkun?
- ☐ Il-membri ta' l-istaff huma kollha cari dwar kif jipprotegu l-informazzjoni personali tal-klijenti (per ezempju bhal data protection)?

Kwistjonijiet prattici

- ☐ Ghandkom policy dwar ikel/xorb/uzu ta' mobile phones/laptops fic-Centru taghkom, u fuq xiex inhi bbazata din il-policy?
- ☐ X'sistema tuzaw biex tpoggi mill-gdid fuq l-ixkaffi materjal li jkun gie wzat mill-klijenti (tqabbdu xi membru ta' l-istaff jew kulhadd ghandu responsabilita' ghal dan)?
- ☐ Kif tnaddfu c-Centru – ghandkom l-apparat u l-prodotti mehtiega ghat-tindif ta' screens/keyboards/headphones/video jew cassette player heads u kif ukoll it-tindif tas-soltu tac-Centru?

Links utli

CERCLES
Confédération Européenne des Centres de Langues dans l'Enseignement Supérieur/
European Confederation of Language Centres in Higher Education.
Konfederazzjoni t' assocjazzjonijiet minn 21 pajjiz Ewropew.
www.cercles.org

CIEL Language Support Network:
Ixerred it-taghlim tal-lingwi b'mod indipendenti.
Nizzel handbooks tas-CIEL mill-Internet– gwidi prattici ghall-integrazzjoni tat-taghlim tal-lingwi b'mod indipendenti mal-kurrikulu mghallem f'kuntest istituzzjonali:
Handbook 2 – Managing independent language learning: management and policy considerations.
http://ciel.lang.soton.ac.uk

Kummissjoni Ewropeja Direttur-Generali ghall-Edukazzjoni u l-Kultura
Lingwi fl-Edukazzjoni u t-Tahrig.
Programm Sokrates – Sejha ghall-Proposti u Formoli t'Applikazzjoni
http://europa.eu.int/comm/education/socrates/download.html
Programm Leonardo – Lingwi fit-tahrig vokazzjonali.
http://europa.eu.int/comm/education/languages/actions/leonardo2.html
Lingwi Regjonali u minoritarji
http://europa.eu.int/comm/education/langmin.html
Ara wkoll is-sezzjoni 'Rizorsi supplimentari' ta' l-LRC portal: ***www.lrcnet.org***

KLIJENTI

Il-klijenti taghkom jiddeterminaw l-attivitajiet tac-Centru u l-facilitajiet, ir-rizorsi u l-apparat mehtieg sabiex jinghataw is-servizzi li jehtiegu. Ghalhekk huwa krucjali li tkunu tafu min huma l-klijenti taghkom (jew min se jkunu), x'jehtiegu u jistennew mic-Centru, u kif ukoll meta u kif (jew kif jixtiequ) juzaw is-servizzi offruti.

L-ebda Centru mhu se joffri servizzi lil gruppi ta' klijenti kollha msemmija iktar il-quddiem. Madankollu, jista' jkun hemm gruppi godda ta' klijenti li jistghu jibbenifikaw mis-servizzi taghkom, jew tkunu tistghu ttejbu l-access ghall-klijenti ezistenti taghkom minghajr bzonn ta' hafna spejes jew riorganizazzjoni.

Ikl-klijenti juzaw ic-Centri b'hafna modi differenti. Illum, mhux il-klijenti kola juzaw ic-Centri b'mod dirett ghax it-teknologija toffri l-possibilita' li jintlahqu hafna klijenti mill-boghod, hafna izjed milli kien possibli sa ghaxar jew hames snin ilu. Bi ppjanar ghaqli u bi ftit imaginazzjoni, dan jista' jiftah is-servizzi tac-Centri ghal klijenti li jghixu l-boghod jew ghal klijenti b'dizabilita' li ma jistghux jaslu sac-Centru.

Kommunikazzjoni tajba mal-klijenti kollha u evalwazzjoni kontinwa tghinkom tassiguraw li qeghdin toffru s-servizzi li jehtiegu l-klijenti u jghoinu biex tinbena atmosfera ta' kollaborazzjoni.

Gruppi ta' klijenti

Liema minn dawn il-gruppi ta' klijenti juzaw (jew jistghu juzaw) ic-Centru taghkom u x'inhuma l-bzonijiet specifici taghhom?

Klijenti

- ☐ tfal tal-kindergarten
- ☐ tfal ta' l-iskola (primarja u sekondarja)
- ☐ clubs tat-taghlim tal-lingwi
- ☐ studenti universitarji (full- time u part-time)
- ☐ studenti adulti
- ☐ Universita' tat-Tielet Eta'
- ☐ studenti tal-lingwi fi programmi ta' tahrig vokazzjonali (fil-business/fl-industrija/fil-qasam tekniku/fis-settur tas-servizzi)

Edukaturi

- ☐ ghalliema (pre-service u in-service, tas-setturi kollha edukattivi)
- ☐ edukaturi ta' l-ghalliema
- ☐ tutors fil-qasam ta' l-edukazzjoni ta' l-adulti
- ☐ dawk imfdahhlin fit-taghlim tal-lingwi fil-qasam tat-tahrig vokazzjonali

Dawk li jiehdu d-decizjonijiet fil-qasam ta' l-edukazzjoni fil-lingwi

- ☐ konsulenti fil-qasam ta' l-edukazzjoni u inspectors
- ☐ dawk li jaghmlu l-policy

- ☐ rapprezentanti mill-Ministeru ta' l-Edukazzjoni u ministeri ohra
- ☐ dawk li jizviluppaw il-kurrikulu
- ☐ bordijiet ta' l-ezamijiet
- ☐ Korpi professjonali / networks / assocjazzjonijiet

Istituzzjonijiet, kumpaniji u individwi ohra

- ☐ Istituti kulturali
- ☐ Djar ta' l-istampar
- ☐ xandara
- ☐ ricerkaturi
- ☐ kittieba ta' coursebooks u materjal iehor
- ☐ Centri ohra (jew centri ohra ta' l-ghalliema)
- ☐ gurnalisti
- ☐ il-pubbliku

Kaz

CILT, ic-Centru ghall-Informazzjoni dwar it-Taghlim tal-Lingwi u Ricerka, Londra

Naqdu firxa wiesgha ta' klijenti

Grupp ta' klijenti li CILT ma jaqdix b'mod dirett, ta' l-inqas mhux b'mod generali, hu dak ta' dawk li jridu jitghallmu xi lingwa. Madankollu, fost l-eluf ta' individwi li jzuru l-librerija tar-rizorsi tac-Centru taghna u l-ghexieren ta' eluf li juzaw ir-rizorsi tac-Centru taghna li huma fuq l-Internet kull sena, naqdu wkoll il-bzonnijiet ta' klijenti ohra bhal:

- *edukaturi;*
- *dawk li jiedu d-decizjonijiet fil-qasam tat-taghlim tal-lingwi;*
- *disseminaturi;*
- *istituzzjonijiet, kumpaniji u individwi ohra.*

Naghtu appogg lis-setturi edukattivi kollha mill-primarja (anke mill-kindergarten) sa' l-edukazzjoni terzjarja u ta' l-adulti, inkluz ukoll it-taghlim tal-lingwi fl-oqsma vokazzjonali u professjonali.

Kull wiehed minn dawn il-gruppi ghandu bzonnijiet specifici u juzaw ic-Centru taghna ghal hafna ragunijiet, fosthom dawk li:

- *jehtiegu access ghas-servizzi tac-Centru b'modi differenti (jigu huma stess, permezz tat-telefon, bil-kitba, permezz ta' l-email, waqt kors ta' tahrig jew permezz ta' publikazzjoni);*
- *ghandom bzonn ta' ghajnuna f'hinijiet differenti (tal-gurnata, tas-sena akkademika, jew tal-karriera taghhom);*
- *jehtiegu forom diversi ta' (informazzjoni, pariri, rizorsi, tahrig, publikazzjonijiet).*

Dan, sintendi, ghandu implikazzjonijiet fuq kif nippjanaw u noffru s-servizzi taghna.

Per ezempju:

- *nifthu tard darba fil-gimgha u nhar ta' Sibt filghodu waqt iz-zmien ta' l-iskola halli l-ghalliema jkunu jistghu jigu c-Centru wara l-hin tax-xoghol;*
- *ghandna network ta' Centri tal-Comenius mxerrdin mar-Renju Unit ghal dawk li joqoghdu l-boghod minn Londra;*
- *li npoggu fuq l-Internet l-'Information Sheets' taghna (li minnhom nqassmu iktar minn 20,000 fis-sena);*
- *nikkolaboraw f'hafna progetti regjunali, nazzjonali u internazzjonali li jghinuna nilhqu udjenza ikbar u li naqsmu l-esperjenza u l-hiliet taghna ma' ohrajn.*

Ghandna hafna strategiji li jghinuna nilhqu lil firxa wiesgha ta' klijenti, bhal:

- *komunikazzjoni tajba bejn kollegi u sezzjonijiet differenti tac-Centru;*
- *kollaborazzjoni u shubija ma' organizazzjonijiet ohra u progetti;*
- *networking – fil-forom kollha taghha;*
- *uzu tat-teknologija ta' l-informatika u l-uzu ta' l-Internet ghal klijenti li joqoghdu l-boghod u jitnaqqsu l-ispejjes u d-dewmien fil-posta.*

Access u komunikazzjoni

- ☐ Kif tikkomunikaw mal-klijenti taghkom – personalment / permezz ta' kollegi li jghallmuhom / advisors / publikazzjonijiet / avvizi fuq in-noticeboards / e-mail / newsletters….?
- ☐ X'tip ta' tahrig toffru ghall-klijenti godda?

Kull jedd mizmum mill-ishab tal-progett LRC. Dan ix-xoghol jista' jigi kkupjat dment li s-sors jigi rikonoxxut

- Dan it-tahrig isir f'perjodu determinati minn qabel jew toffru servizz flessibli skond kif ikun hemm bzonn?

- ☐ Kif tiffacilitaw/tinkoragixxu l-komunikazzjoni bejn il-klijenti u l-istaff tac-Centru taghkom?
- ☐ Kif tizguraw access ghal klijenti differenti?
- ☐ Zammejtu f'mohhkom l-access tal-grupp u kif taghmlu meta jkun hemm domanda kbira ghal rizorsi fi zmien ta' l-iskola u zmenijiet tas-sena meta jkollkom hafna xoghol?
- ☐ Toffru ghajnuna lil klijenti li m'humiex daqshekk proficjenti fit-teknologija?

Klijenti bi bzonnijiet specjali

- ☐ X'facilitajiet ghandkom ghal klijenti bi bzonnijiet specjali jew li ghandom dizabilita'?
- ☐ Il-livell ta' accessibilita' tac-Centru taghkom (per ezempju access ghal nies go wheelchair, ecc) ghal klijenti bi bzonnijiet specjali/li ghandom dizabilita' gie awditjat u ppublicizzat mal-klijenti?
  - Jista' jsir xi titjib fl-accessibilita' ghac-Centru?
  - Tistghu tuzaw il-hiliet ta' l-istaff, per ezempju ghal dak li jirrigwarda l-uzu ta' Sign Language?
  - Tafu ghand min ghandkom tirreferu ghal parir dwar kif tistghu ttejbu l-accessibilita' ghac-Centru taghkom?

Kaz

Istitut ghal Lingwa u Processar tat-Tahdit (ILSP), Ateni

Il-modi differenti ta' kif l-ILSP jikkomunika mal-klijenti tieghu

L-Istitut ghal Lingwa u Processar tat-Tahdit (ILSP) joffri rizorsi dwar il-lingwa lil firxa wiesgha ta' udjenzi.

Il-grupp principali ta' klijenti taghna huwa l-komunita' xjentifika u ta' ricerka kemm Griega u dik internazzjonali. Madankollu, nidentifikaw gruppi specifici u xi kwalita' ta' informazzjoni u rizorsi jinteressawhom. Zviluppajna dak li nsejhulhom 'special interest databases' sabiex ikollna informazzjoni dwar il-klijenti taghna kklassifikati skond jekk humiex xjenzati, ricerkaturi, studenti, dawk li jinfluwenzaw id-decizjonijiet, u kif ukoll gruppi ohra li jaqghu that kategoriji ohra. B'dan il-mod, nkunu nistghu naghzlu liema grupp jew gruppi ghandna nikkuntatjaw dwar issue jew suggett partikulari, u nkunu nistghu nikkomunikaw b'mod regulari mal-klijenti taghna b'mezzi differenti.

*Il-mod principali ta' komunikazzjoni li adotta l-ILSP huwa l-homepage taghna fuq l-Internet (**www.ilsp.gr**). Barra li hija ghodda ta' komunikazzjoni prattika u ekonomika, l-Internet huwa wkoll fast u jilhaq l-ikbar udjenza possibli. Hafna mill-klijenti taghna jafu juzaw il-kompjuter u ghandom access ghal Internet u mdorrijin juzawh ghar-ricerka u x-xoghol. Sintendi importanti li l-homepage tigi aggornata ta' spiss u ghanda tinkludi dak kollu li hu ta' interess ghal klijenti tieghek. Il-homepage ta' l- ILSP tigi aggornata kuljum u tinkludi – fost affarijiet ohra – attivitajiet passati, kurrenti u futuri ta' l-ILSP. Il-homepage hija b'zewg lingwi (il-Grieg u l-Ingliz) peress li hafna mill-klijenti taghna joqoghdu barra mill-Grecja, u hafna minn dawn ix-xjenzati u ricerkaturi ma jafux bil-Grieg imma jafu bl-Ingliz. Sintendi b'lima lingwi taghmel il-homepage u kemm tkun aggornata ta' spiss jiddependi, bla dubju, mill-budget taghkom u l-bzonnijiet tal-klijenti taghkom.*

Ghalkemm l-Internet jista' jkun ghodda effettiva hafna, bhal hafna Centri ohra, ahna nqassmu wkoll xi informazzjoni li tkun ta' interess ghal grupp izjed ristrett ta' klijenti. Ghal dan il-ghan nipproducu 'newsletters' li fihom verzjonijiet iktar sofistikati ta' materjal li jkun ukoll fuq l-Internet, u kif ukoll artikli jew reviews xjentifici u ta' ricerka. F'dan il-qafas l-ILSP jipproduci Logonavigation, *newsletter ghat-teknologiji tal-lingwa umana, li jigi mqassam b'xejn lil gruppi li ghandom interess specjalizzat.*

Bhal f'kull Centru iehor, xi kultant ikollna bzonn il-klijenti b'mod personali, specjalment meta dawn il-klijenti jkollhom bzonn xi informazzjoni urgenti dwar xi attivita' jew xi publikazzjoni. Ghalhekk xi kultant nikkuntatjaw xi klijenti taghna permezz ta' l-email jew tat-telefon. Dan naghmluh meta jkun hemm bzonn u nassiguraw li l-informazzjoni li nghaddu tkun ta' interess ghal klijent.

Finalment, sibniha utli li niehdu sehem f' konferenzi u esebizzjonijiet fejn stajna nidentifikaw gruppi ta interess. ILSP tiehu sehem f'hafna okkazjonijiet bhal dawn matul is-sena bhala attentat biex tilhaq lil numru akbar ta nies.

Suggeriment

Ftakar li jista jkun li xi whud mill-klijenti (specjalment studenti maturi jew dak li regghu bdew jistudjaw) qatt ma kellhom l-opportunita' juzaw kompjuters jew teknologija digitali.

tmexxija klijenti servizzi facilitajiet

Suggeriment

Tinsiex tuza kull mezz possibli biex tilhaq il-klijenti tieghek.

Kif thajjar klijenti godda

- ☐ Qed taghmel uzu shih mill-facilitajiet u servizzi offruti mil- LRC tieghek?
- ☐ Hi prijorita' ta' l-LRC tieghek li thajjar klijenti godda?
  - Jekk hu hekk, din il-prijorita' hi riflessa fl-attivitajiet promozzjonali?
- ☐ Ikkunsidrajt kif is-servizzi u l-facilitajiet ezistenti jistghu jibdew jigu uzati minn gruppi specifici godda?
  - Tista ttawwal il-hinijiet ta' meta l-LRC jkun miftuh?
  - Tista toffri xi whud mis-servizzi u facilitajiet ezistenti ghal at a distance to klijenti (bit-telefonu, posta, Internet)?
- ☐ Tista' thajjar klijenti godda waqt perjodi li jkunu kemxejn kwieti (forsi ghal-ewwel bi prova biss)?
  - Jista' dan ikun mod biex tiggenerat qliegh, tifdi l-ghanijiet ta' l-LRC u ttejjeb l attivitajiet ta' l- LRC tieghek?
- ☐ Ikkonsultajt ma dawk kollha li huma involuti (specjalment l-istaff ta' l-LRC) dwar xi zviluppi jew tkabbir li gie ppjanat?

Kaz

Centru Ewropew ghall-Edukazzjoni u Tahrig (ECET), Sofija

'Happy Puppy"u 'Linguapeace': twaqqif ta' networks ta' Centri ghar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi ghal gruppi specifici (studenti zghar u dawk li jahdmu ghall-paci)

Matul dan l-ahhar tlett snin ic-Centru Ewropew ghal l-Edukazzjoni u t-Tahrig, li ghandu network ta centri tal-lingwi u tharrig mifruxa mal-Bulgarija, fetah ic-centru u offra l-expertise u servizzi tieghu lil zewg tipi differenti ta' gruppi ta' klijenti: tfal zghar u dawk li jahdmu ghall-paci.

'Centri tal-Happy Puppy' huma mmirati lejn it-tfal zghar (ta' bejn is-6 u 12 il-sena) fejn dawn jitghallmu l-Ingliz waqt il-hin liberu taghhom wara l-iskola u fil-vakanzi billi jintuzaw metodi moderni:

- *loghob u attivitajiet ta' taghlim;*
- *self-study u discovery;*
- *korsijiet interattivi u appoggjati mit-tutors;*
- *uzu ta' rizorsi tal-multimedja u l-internet.*

L-inizzjattiva tac-Centri tal-Lingwi ghal dawk li jahdmu ghall-paci harget minn kollobo-razzjoni fil-progett Ewropew 'Linguapeace' ma kollegi mir-Renju Unit, l-Olanda u s-Slovakja. L-ghan ta' dawn ic-centri hu li jkun hemm ghajnuna biex jigu ntrodotti teknologiji avvanzati kif ukoll metodologiji moderni u effettivi fil-process tat-taghlim ta' lingwi barranin ghal dawk li nteressati li jahdmu ghall-paci. Zviluppajna u ghenna l-istudenti biex isibu rizorsi relevanti biex jghinuhom fit-taghlim tal-lingwa ghal dan il-ghan specifiku.

Ghalkemm mad-daqqa t'ghajn wiehed jista jahseb li dawn iz-zewg gruppi godda ta' klijenti, it-tfal zghar u dawk li jahdmu ghall-paci, ghandhom bzonnijiet differenti minn ta'xulxin, hemm hafna aspetti komuni fis-servizzi li noffrulhom:

- *materjal interattiv u l-uzu tal-multimedja (b'mod specjali l- video);*
- *tahlita ta' metodi ta' taghlim tutor-based u self-access;*
- *nghinuhom kif juzaw materjal u rizorsi ta' riferenza adatti ghal dak li ghandhom bzonn;*
- *introduzzjoni tal-kultura tal-lingwa li ser jitghallmu fil-klassi.*

Stajna nakkomodaw lil dawn il-gruppi differenti ta' klijenti godda billi addattajna l-expertise u l-metodologiji uzati fl-ECET language resource centres. Ma dawn zidna u zviluppajna elementi godda (per ezempju listi ta' kliem li ghandhom x'jaqsmu mal-militar, materjal ta' assessment maghmul ghal ta' apposta (tailor-made), skond kif kien hemm bzonn.

*Dan gghellna nkunu aktar addattabli, miftu-ha ghal idejat godda u kabbar ir-rieda taghna li nitghallmu. Sibna li jekk nibnu fuq l-affarijiet tajbin li diga hemm, nimxu bil-galbu bla esegerazzjoni u nkabbru meta l-kuncett ikun qed jahdem, tana rizultati pozittivi. Fil-kaz ta' 'Happy Puppy' waqqafna tmien centri godda f'regjuni differenti matul dawn l-ahhar sentejn. hemm pjanijiet ghal seba' centri godda tal-'Linguapeace' li ghandhom jigu mwaqqfa sa l-2006 (**www.linguapeace.net**).*

L-esperjenza li akkwistajna meta hdimna ma gruppi varji ghallmitna hafna. Tatna kunfidenza biex nuzaw il-kreattivita' u l-immaginazzjoni taghna meta nkunu qed nikkunsidraw liem gruppi godda ta' klijenti jistghu jibbenefikaw mis-servizzi u l-facilitajiet tac-centri taghna.

Kull jedd mizmum mill-ishab tal-progett LRC. Dan ix-xoghol jista' jigi kkupjat dment li s-sors jigi rikonoxxut

Links utli

AbilityNet
Is-sostenitur ta' expertise dwar computing u dizabilita' ibbazat fir-Renju Unit.
www.abilitynet.org.uk/content/home.htm

Ic-Centru ghal Ambjenti Accessibli
Din hi assocjazzjoni tal-karita' fir-Renju Unit li taghti informazzjoni u tahrig dwar l-accessibilita' tal-bini lil persuni b'dizabilita'.
www.cae.org.uk

CIEL Language Support Network
Jippromwovi t-taghlim tal-lingwi b'mod indipendenti.
Kotba tas-CIEL li jistghu jinkisbu mill-Internet:
Ktejjeb 6 - Making independent language learning accessible
http://ciel.lang.soton.ac.uk

European Disability Forum
www.edf-feph.org

Web Accessibility Initiative (WAI)
WAI tfittex accessibilita' ghal Web permezz tat-teknologija, linji ta' gwidi, ghodda u outreach, ricerka u zvilupp.
www.w3.org/WAI

Web usability: Jakob Nielsen's website
Hafna rizorsi dwar kif tuza web page
www.useit.com

Ara wkoll is-sezzjoni 'Rizorsi supplimentari' ta' l-LRC portal: ***www.lrcnet.org***

tmexxija

klijenti

servizzi

facilitajiet

SERVIZZI U RIZORSI

Is-servizzi u rizorsi offruti mic-centri taghna ghandhom jaghqdu l-bzonnijiet tal-klijenti u jkopru 'l-missjoni tac-centri in generali. Hu impossibbli biex centru wiehed joffri sservizzi u r-rizorsi kollha li huma msemmija hawn taht. It-tip ta' servizzi offruti u n-numru ta' lingwi appoggjati jiddependu mid-daqs, il-lokal u l-missjoni tac-centru.

Tahrig ghal klijenti u servizzi ta' konsulenza ghandhom jghinu biex ikun hemm uzu aktar awtonomu tac-Centru tieghek. Ftuh tac-centru f'hinijiet adatti, jkun hemm katalogu efficjenti u prezentazzjoni tar-rizorsi jghinu lil klijenti li jaghmlu uzu sew mis-servizzi provduti.

Kummenti mill-klijenti u l-istaff tac-Centru jghinu biex issahhah u ttejjeb is-servizzi. Dawn jistghu jaghtu pariri dwar modi godda ta' kif ic-Centru tieghkom jista' jizzviluppa. Fejn hu possibli, l-introduzzjoni ta' servizzi godda ghandha ssir wara konsultazzjoni ma dawk kollha involuti u wara studju ta' kemm dawn huma mehtiega, specjalment f'kaz ta' zviluppi kbar.

Servizzi

Liema minn dawn is-servizzi huma offruti fic-centru tieghek?

Ghajnuna pedagogika

- ☐ taghlim/tutoring
- ☐ ghajnuna 'l min qed jitghallem il-lingwa
- ☐ tahrig ghall-ghalliema
- ☐ korsijiet ta' zvilupp professjonali
- ☐ bidliet intenzjonati biex itejbu l-livell tat-taghlim tal-lingwi
- ☐ ippublikar ta' ezempji ta' metodi tajba
- ☐ promozzjoni ta' metodi innovattivi
- ☐ Tmexxija 'l quddiem ta' inizjattivi
- ☐ produzzjoni ta' rizorsi u assessjar intern
- ☐ evalwazzjoni
- ☐ assessjar
- ☐ certifikazzjoni
- ☐ ghajnuna lil korsijiet distance-learning/self-study
- ☐ servizz ta' tislif tar-rizorsi
- ☐ tahrig ghal klijenti godda

Informazzjoni u servizzi ta' taghrif

- ☐ servizz ta' mistoqsijiet (wicc imb'wicc, bit-telefon, bil-kitba u bl-e-mail)
- ☐ servizz ta' referenza (jinkludi access on-line?)
- ☐ appogg ghar-ricerka (ez. tailor-made bibliographies)
- ☐ zjarat fi gruppi
- ☐ disseminazzjoni ta' informazzjoni f'isem organizzazzjonijiet ohra (ez. bhal EU information point jew ghal istituzzjonijiet kulturali)

Kull jedd mizmum mill-ishab tal-progett LRC. Dan ix-xoghol jista' jigi kkupjat dment li s-sors jigi rikonoxxut

Servizzi ohra

- disseminazzjoni u promozzjoni tat-taghlim tal-lingwi u gharfien multikulturali
- ricerka u zvilupp
- networking (ghajnuna biex jinbnew partnerships u kollobarazzjonijiet bejn organizzazzjonijiet differenti u persuni individwali li jahdmu fl-istess qasam)
- servizzi on-demand (servizzi made-to-measure, ez. sessjonijiet ta' tahrig jew tmexxija ta' progetti)
- bejgh ta' pubblikazzjonijiet (publikazzjonijiet in-house jew ohrajn ta' interess ghall-klijenti?)
- programm ta' attivitajiet socjali u kulturali
- facilitajiet ghal-konferenzi/postijiet ghal laqghat
- off-air recording
- servizz ta' photocopying (ghal l-istaff/klijenti, b'xejn/bil-flus?)

Servizzi Teknici

- manutenzjoni kontinwa u tiswija ta' l-apparat (fuq il-post stess, mhux fuq il-post, tigdid ta' kuntratti ta' manutenzjoni)
- manutenzjoni ta' computer networks u servers (storjar ta' materjal digitali)
- televizjoni bis-satellita' (jew cable), reception u manutenzjoni
- digitisation ta' materjal audjo u viziv
- ghajnuna permezz tal-web/internet fil-kreazzjoni ta' materjali
- upgrading ta' apparat
- pariri fuq l-implikazzjonijiet u specifikazzjonijiet teknici ghal zviluppi godda fis-servizzi offruti jew xoghol ta' progetti

Kaz

Bord Nazzjonali ta' l-Edukazzjoni, Fillandja

Kif tadatta il-Common European Framework(CEF) ghat-taghlim tal-lingwi fil-qafas tal-kurrikula nazzjonali (NBE-FI)

Ir-riforma tal-kurrikulu nazzjonali Fillandiz ghal-lingwi qed issehh f'kuntest li fih dawn il-karatteristici:

- *Il-qafas tal-kurrikula huwa miftuh ghall-applikazzjonijiet lokali u ghalhekk huma miktuba b'mod miftuh.*
- *Wara stharrig fuq bazi nazzjonali dwar ir-rizultati fit-taghlim ta' lingwi barranin, kiber l-gharfien dwar l-ugwaljanza fl-edukazzjoni.*
- *Hemm bzonn ta' koerenza bejn dak li johrog mill-kurrukulum f'diversi skejjel u istituzzjonijiet edukattivi.*
- *Aktar rabta bejn it-taghlim u l-assessjar huma mehtiega biex dawk li jkunu qed jitghallmu jkunu jistghu jaghmlu dan b'aktar awtonomija.*
- *Hemm bzonn ta' progress car fil-proficenza tal-lingwa minn livell ghal l-iehor.*
- *Ghajnuna lil ghalliema ghandha tigi provdutabiex dawn ikunu jistghu jaghtu marki li junu misthoqqha fl-ahhar ta' l-iskola comprehesive fl-ambitu' tal-framework tal-kurrikulu prezenti.*

Biex ikun jista' jilqa' ghal dawn l-isfidi, il-gruppi tal-kurrikulum tal-lingwi imwaqqfa mill-Bord Nazzjonali ta' l-Edukazzjoni qabblu li jizviluppaw skala li tqis il-proficenza fil-lingwa ghal l-iskejjel sekondarji fil-Finlandja mfassla fuq is-CEF levels and descriptors.

Il-kreazzjoni ta' din l-iskala irrikjeada hafna xoghol difficli ghax il-livell tas-CEF huma wiesa' wisq biex jirregistraw progress zghir. Ghalhekk kien necessarju li il-livelli originali jigu maqsuma biex ikunu jistghu jaqdu 'l bzonnijiet ta' l-iskejjel taghna. L-ghola livelli fis-CEF rari kienu jigu milhuqa fil-livelli edukattivi regolari.

Tlett livelli gew kreati fis-CEF level A1 Breakthrough. Dawn gew imsejha hekk:

- *A1.1. L-ewwel livell elementari;*
- *A1.2. Qed jigi zviluppat livell elementari;*
- *A1.3. Livell elementari funzjonarju.*

Il-livell A2 Waystage gie maqsum f'zewg livelli:

- *A2.1.L-ewwel stadju ta' proficenza bazika;*
- *A2.2.Qed tigi zviluppata proficenza bazika.*

Il-livell B1 Threshold gie maqsum f'zewg kategoriji:

- *B1.1. Proficjenza bazika funzjonali*
- *B1.2.Proficenza bazika tajba*

Il-livell B2 gie maqsum f'zewg livelli ohra:

- *B2.1. L-ewwel stadju ta' proficenza indipendenti;*
- *B2.2. Proficenza indipendenti funzjonali.*

L-ewwel problema li kellna meta gejna biex niprruvaw dawn il-livelli li zviluppajna, kienet

tmexxija

klijenti

servizzi

facilitajiet

Kaz

li l-ghalliema bdew jinterpretaw il-livelli b'mod differenti. Numru ta' attivitajiet gew iddisinjati biex jinvolvu l-ghalliema fil-process u hekk jintlahaq ftehim ta' kif dawn il-livelli ghandhom jigu interpretati. Dawn l-attivitajiet kienu jinkludu studju ta' dak li qed jiddiskrivi kull livell, id-diffikultajiet gew maghzula u mqassma f'pari, ecc. Ir-rizultat kien proposta ghal definizzjoni tal-livelli li jiddeskrivu gharfien 'tajjeb' tal-lingwi fl-ahhar tal- 'comprehensive schools' u l-iskola sekondarja gholja, ibbazata fuq data emprika.

Kaz

Centru ta' Innovazzjoni u Tahrig (CINOP), l-Olanda

L-uzu tad-Dutch Vocational Language Portfolio fic-centri tal-kullegi vokazzjonali tal-komunita' fl-Olanda

Ic-centri tal-kullegi vokazzjonali tal-komunita' fl-Olanda ghandhom zewg ghanijiet: biex jipprovdu rizorsi u materjal uzati fit-taghlim tal-lingwi u biex jipprovdu servizz ta' taghlim tal-lingwi lil dipartimenti vokazzjonali ohra fil-kullegg. Ahna' tas-CINOP, flimkien ma' l-SLO (Dutch curriculum development) zviluppajna id-Dutch Language Portfolio ghal edukazzjoni vokazzjonali li hu relatat mal-Common European Framework (CEF) ghal-lingwi bhala parti mill-progett ferm ikbar tal-European Language Portfolio.

Bl-uzu tal-portfolio l-istudenti jsiru jafu xi bzonnijiet ghandhom u xi progress qed jaghmlu. Hu mezz differenti ta' kif jigi irrapurtat il-progress li qed isir kemm f'kuntessi edukattivi u ohrajn.

Bhall-European Language Portfolio fuq hiex hu ibbazat, id-Dutch Vocational Language Portfolio (DVLP) iheggeg lil l-istudent biex isegwi l-progress li qed jaghmel u jassessja il-kompetenza tieghu fil-hames hilijiet tal-lingwa. Il-portfolio hu ta' l-istudent ghalhekk dan ikun jista janalizza xi bzonnijiet ghandu, inizzel xi progress qed jaghmel u jara jekk il-bzonnijiet tieghu gewx moqdijin. Id-DVLP jinkludi deskrizzjonijiet tal-livelli, ibbazati fuq il-Common European Framework, billi jaghti sitwazzjonijiet prattici li l-istudent jista jsib ruhu fihom fejn irid juza l-lingwa li qed jitghallem. Dawn iservu bhala gwida ghal l-istudent ikun jista jassessja lilu nnifsu. Fis-CINOP, meta nkunu qed nghinu lid-Dutch vocational community colleges, id-DVLP jigi uzat biex jinkoraggixxi lil l-istudenti biex jevalwaw lilhom infushom u mbaghad jaghzlu testijiet adatti ghal-livell taghhom. B'dan il-mod l-istudenti jkunu jistghu jqabblu l-livell taghhom mal-livell li hu mistenni jilhqu fl-ahhar tal-kors taghhom. Id-differenza bejn it-tnejn tghin lil l-istudenti jiddizinjaw t-taghlim taghhom fil-'Language Learning Monitor' (ghodda ghal l-istudenti zviluppata mis-CINOP) bl-ghajnuna ta' 'mentor'. Dan igeghlhom jikkoncentraw fuq il-hilijiet differenti li hemm bzonn u, f'intervalli waqt il-kors, il-progress jista jerga jigi evalwat u jergghu jsiru l-modifiki necessarji.

Fil-prezent, id-DVLP qed jigi uzat fi tlett kulleggi vokazzjonali fl-Olanda u qed jigi introdott fi tmienja ohra. B''rizultat ta' dan, nisperaw li dalwaqt hafna mit-taghlim tal-lingwi fil-kulleggi vokazzjonali jibda jsir fic-centru. Ghalhekk, l-organizzazzjoni tal-materjal u rizorsi fic-centri tkun ukoll relatata mal-livelli li jinsabu fil-portfolio u s-CEF. Generalment huwa facli biex timmarka l-materjal skond il-lingwa, kors vokazzjonali, hila, livell, anke skond id-deskrizzjoni tal-livelli forma ta' 'can do statements'. Biex dan ix-xoghol ikun aktar facli ghal l-ghalliema, s-CINOP iddizinjat framework ghat-taghlim tal-lingwi ghal skop vokazzjonali (Het Raamwerk Vreemde Talen voor het secundair beroepsonderwijs) li hu adattazzjoni tas-CEF.

Ghal centri zghar indipendenti li jahdmu mas-CEF, tkun interessanti jekk tigi ezaminata l-possibilita' li l-materjal jigi imqassam (indexing) skond kif inhu suggerit hawn fuq. Ic-centri jistghu jikkunsidraw il-possibilita' li jintroducu l-uzu tal-European Language Portfolio biex jghin lil l-istudenti jiffokaw fuq il-bzonnijiet indvidwali taghhom, isegwu u jirriflettu fuq il-progress li jkunu qed jaghmlu.

Id-Dutch Vocational Language Portfolio, li kien akkreditat mill-Kunsill Ewropew f'Settembru 2001 jinstab on-line (bl-EN u NL) fuq **www.trefpunttalen.nl** (ikklikja fuq 'taalportfolio BVE' u mbaghad 'downloads' u wara fuq 'European Language Portfolio for Vocational Education - English translation of the Dutch version').

Kaz

CDI Univerzum, Center for Distance Education, Ljubljana

Prattici innovattivi: tibdiliet biex iheggu modi aktar learner-centred fil-qari u t-tahdit fic-Centru

Matul dawn l-ahhar erba' snin ghamilna tibdiliet kbar fic-centri taghna relatati ma kif l-istudenti taghna jizviluppaw u jipprattikaw l-iskills tal-qari u konverzazzjoni. Ghamilna dan billi introducejna approcu iktar learner-centered, specjalment fejn tidhil l-ghazla ta' rizorsi u temi.

Kull jedd mizmum mill-ishab tal-progett LRC. Dan ix-xoghol jista' jigi kkupjat dment li s-sors jigi rikonoxxut

Kaz

L-istudenti taghna huma adulti, hafna minnhom jahdmu full-time, qed ikomplu l-edukazzjoni taghhom jew qed jaghmlu retraining courses. F'hafna kazijiet iridu jghaddu minn ezami f'lingwa barranija biex ikunu jistghu jikkwalifikaw ghal diploma f'suggett specjalizzat differenti (ez. electronics jew mechanical engineering). Ghalhekk l-istudenti taghna huma hafna pressjoni fuq il-hin taghhom u dan jista jirrizulta f'attendenza fqira, nuqqas ta' progress, marki hziena u ghalhekk nuqqas ta' motivazzjoni.

Iddecidejna li nghaddu minm 'perspettiva ta' l-ghalliem' ghal 'perspettiva ta' l-istudent' biex nikkoragixxu awtonomija fl-istudenti u b'hekk nghollu l-motivazzjoni taghhom. Biex naghmlu dan, l-ewwel kellna nbiddlu r-rwol taghna ta' teachers. Imxejna milli niehdu d-decizzjonijiet fuq il-materjal, l-attivitajiet, il-media, timetables u metodi ta' xoghol u ikkoncentrajna fuq l-ghazla, l-produzzjoni u l-organizzazzjoni ta' rizorsi differenti filwaqt li nghinu lil l-istudenti taghna biex isiru aktar awtonomi.

Hemm hafna modi kif tista tippromwovi strategiji learner-centred f'centru. Sibna li specjalment t-tibdiliet li introducejna relatati mal-qari u t-tahdit kienu ta' success.

- ***Qari:** 'compulsory reading' huwa komponent fil-korsijiet taghna. Madankollu, dan ma jfissirx li nimponu il-materjal li ghandu jinqara izda noffru lil l-istudenti taghna ghazla kbira ta' materjal ghal-qari minn x'hiex jaghzlu. Noffru lista ta' madwar 40 titlu. Dawn jinkludu stejjer fuq hiex hafna mill-films famuzi gew ibbazati jew kotba li l-istudenti setghu diga kienu qraw bis-Sloven. Il-materjal jista jigi moqri fic-centru jew jigi misluf. Hi r-responsabilita' ta' l-istudenti li jaghzlu il-livell adattat u l-kontenut li jahsbu ser jinteresshom jew ipprovokhom l-aktar. Ahna nghinuhom f'dan, nuruhom kif jistabbilixxu oggettivi bhala parti mill-process tat-taghlim u ntuhom pariri fuq il-metodi differenti li jistghu juzaw biex jippreparaw ruhhom ghar-reading comprehension li jkun hemm fl-ezamijiet. Ahna nikkoraggixxuhom ukoll biex juzaw l-Internet fejn ikunu jistghu isibu ezercizzi ta' 'reading comprehension' u hafna prattika tal-qari.*
- ***Tahdit:** l-ezamijiet orali kien ikollohom temi fissi li hafna drabi kienu jkuni generali wisq biex jistimulaw l-istudenti u ghalhekk dan kien jaghti rizultati foqra. Hafna drabi, l-abilta' ta' l-istudenti biex jitkellem kienet tkun tajba pero' ma kienux jistghu jitkellmu dwar is-suggett ghax dan ma kienx jinteresshom. Ipprovajna insolvu din il-problema billi halljna u nkoraggejna lil l-istudenti jaghzlu huma fuq hiex iridu jitkellmu. Bnejna rizorsi fuq suggetti differenti fic-centru (hafna drabi minn rizorsi li sibna fuq l-Internet) u, bhalma ghamilna fil-qari, ghenna lil l-istudenti biex ikunu responsabbli tat-taghlim taghhom huma stess. fil-klassijiet, kull student jigi mghoti cans biex jaghti u jissapportja l-opinjoni tieghu u jaqsam l-idejat u l-veduti tieghu ma' l-ohrajn.*

Sibna li t-tibdiliet li ghamilna fil-mod kif nizviluppaw il-qari u t-tahdit ta' l-istudentific-centru kienu inkoraggenti. Irrizulta aktar interessanti ghalina li nahdmu ma' studenti li qed jippreparaw temi irrelatati max-xoghol jew passatempi taghhom. Dan jimmotiva lil l-istudenti hafna aktar. L-ezamijiet orali saru aktar 'umani'. L-istudenti isibu l-ezamijiet inqas stressanti u huma stimulati bil-fatt li jistaghu juzaw il-lingwa li qed jitghallmu biex jitkellmu fuq affarijiet li huma relatati mal-hajja taghhom. Mhix sorpriza ghalhekk, li il-livelli u r-rizultati gholew.

Suggerimenti

Kif tirrelata il-kurrikula nazzjonali mal-livelli tas-CEF. Mudell standard (suggeriment Fillandiz):

- ghazel group ta' ghalliema esperjenzati u iffamiljarizzhom mall-livelli tas-CEF u d-deskrizzjonijiet taghhom;
- ipprepara deskrizzjonijiet ta' kategoriji ta' performance relevanti ghal-kuntess nazzjonali;
- ghamel kompilazzjoni tal-livelli ta' l-individwu u l-grupp;
- ipprepara, irrevedi u iffanalizza l-istandards tal-performance;
- ghamel kompilazzjoni ta' l-evidenza tal-validita' u d-dokumentazzjoni teknika.
- igbor evidenza ghal validita' u dokumentazzjoni teknika

Informazzjoni u servizz ta' konsulenza - jekk ikollok hafna mistoqsijiet fuq l-istess suggett, ikkonsidra Frequently Asked Questions (FAQs) jew Information Sheets biex tiffranka l-hin u tassigura rispons ta' kwalita'.

tmexxija

klijenti

servizzi

facilitajiet

Rizorsi

Format

- Liema minn dawn it-tipi ta' rizorsi huma offruti fic-centru tieghek?
  - **Umana:** l-ghalliema, language advisors, reception u l-istaff li jaghti l-informazzjoni?
  - **Print:** kotba, jinkludi materjal ghat-taghlim; rizorsi ghar-referenza; gurnali; gazzetti/magazines; oggetti (realia) ohra; information sheets; worksheets; posters; flashcards; instruzzjonijiet ta' kif tuza l-equipment u l-facilitajiet?
  - **Video (jew DVD);** materjal ghat-taghlim; videos edukattivi; films (forsi b'subtitles bil-lingwa li qed tigi mghallma); off-air recordings?
  - **Live satellite/digital broadcasts;** TV jew radju (ta' spiss ghal grajjiet kurrenti)?
  - **Audio (cassette; CD-ROM):** material ghat-taghlim; rizorsi audio-active comparative biex tigi prattikata l-pronunzja, off-air radio recordings?
  - **Software:** rizorsi ta' taghlim (stampati/grafici/awdjo u b'elementi ta' video)?
  - **On-line:** Rizorsi fuq l-Internet (electronic journals; on-line databases; own site; lists of links; the WWW)?

Kontenut

- X'kontenut ghandhom bzonn il-gruppi differenti ta' klijenti?:
  - **Studenti (kull settur):** rizorsi ghat-taghlim; worksheets li joffru ghajnuna fil-metodologija/ghajnuna fl-istrategiji ta' taghlim; materjal ghal referenza, textbooks u materjal supplimentari; materjal awtentiku (ez. gazzetti); loghob u software ghat-taghlim tal-lingwi; dossiers/files fuq suggetti specifici?
  - **Edukaturi u klijenti ohra:** materjal ghat-taghlim/textbooks; rezorsi ghal referenza; materjal awtentiku; applied linguistics; core methodology texts ghat-taghlim tal-lingwi, materjal biex jghin attivitajiet malfirxa tal-kurrikulu, ezamijiet; legislazzjoni; gurnali akkademici u rivisti ohra, off-air recordings bil-lingwa li qed tigi mghallma?

Kaz

Centre de Recursos de Llengües Estrangeres (CRLE), Barcelona

Jipprovdi rizorsi f'hafna formati differenti u kif l-ghalliema ghandhom juzawhom

Il-klijenti principali tac-Centru taghna huma l-ghalliema tal-lingwi barranin f'edukazzjoni mainstream u post-compulsory. Ghandna policy fost l-istaff li tikkonsisti billi naghtu secondmentlil dawk l-ghalliema li kellhom esperjenza ta' practitioners, kif ukoll expertise u dedikazzjoni kbira ghal-innovazzjonijiet f'din l-ghalqa (ez. billi ippartecipaw fi progetti Ewropej jew progetti pilota; attivitajiet ta' teacher-training jew kitba ta' textbooks).

L-istaff tas-CRLE joffri pariri u sapport lil nies professjonali fil-lingwi barranin differenti li hemm fil-core u optional kurrikulu. Dan jinkludi:

- *parir u sapport fuq grants, materjal ghat-taghlim, progetti ghal innovazzjoni, ecc offrew appuntamenti wicc imb'wicc jekk dawn gew mitluba, jew bit-telefon jew e-mail;*
- *servizz ta' tislif ta' materjal audjoviswali li jista jigi access permezz tal-katalogu li hemm on-line (**www.xtec.es/cgi/mediateca_crle**);*
- *Il-website (**www.xtec.es/crle**) li l-ghalliema jistghu jaccessaw ghal:*
  - *materjal li jista jigi downloaded iddizinjat u ppubblikat minn CRLE biex jippromwovu prattici jew biex juru policies edukattivi godda bhal: sample units u guidelines ghal - edukazzjoni primarja u sekondarja bl-Ingliz, Franciz u Germaniz;*
  - *deskrizzjonijiet u deadlines ta' partecipazzjoni fi programmi innovattivi differenti;*
  - *katalogu ta' Web links generali li jistghu ikunu utli ghat-tlett lingwi barranin li huma principarjament mghallma f'mainstream education;*
  - *l-Internet fil-progett tal-klassi (provizzjoni ta' e-learning ghal kontenut professjonali u edukattiv on-line – **www.xtec.es/aulanet**) li jikkonsisti f'materjal ghal zewg korsijiet ta' l-Ingliz ghal edukazzjoni sekondarja u wiehed ghall-ahhar snin tal-primarja u l-ewwel snin tas-sekondarja.*
  - *materjal ta' sapport bl-e-learning zviluppat mill-ghalliema jew minn dizinjaturi ta' materjal professjonali, jekk ikun hemm bzonn.*

Ahna noffru wkoll:

- *provizzjoni ta' equipment (hardware u software) ghal-klassi ta' fejn tigi mghallma l-lingwa fl-iskejjel kollha ta' l-istat;*
- *provizzjoni ta' materjal relevanti lit-80 centru ghal ghalliema f'Katalunja (dan ifisser access ghal postijiet li mhumiex centrali);*
- *provizzjoni ta' ear-marked budget biex jghin lil l-iskejjel fi progetti ta' innovazzjoni;*
- *provizzjoni ta' tailor-made teacher-training, materjal u pubblikazzjonijiet lil skejjel li qed*

Kull jedd mizmum mill-ishab tal-progett LRC. Dan ix-xoghol jista' jigi kkupjat dment li s-sors jigi rikonoxxut

Kaz

jiedu sehem fi progetti ta' innovazzjoni.

Permezz tal-unit tac-certifikazzjoni taghna, ahna nipprovdu wkoll dawn ir-rizorsi lil studenti adulti ta' lingwi barranin u l-ghalliema taghhom:

- Ingliz, l-franciz u l-Germaniz (**www.xtec.es/crle/eoi**), kif ukoll video clips ghall-livell B1 tal-Common European Framework tal-Kunsill ta' l-Ewropa (CEF);
- servizz ta' tislif tal-past papers ta' ezamijiet ufficjali tal-Katalan, Ingliz, Franciz, Germaniz, Taljan, Russu u Spanjol) f'zewg livelli differenti, B1 u B2 tas-CEF;
- provizzjoni ta' past papers interattivi on-line minn ezamijiet ufficjali biex ikunu jistghu jistudjaw wehidhom bl-ezempji ta' certifikati ta' ezamijiet ufficjali {official certificate exams}(bil-Bask, Katalan, Ciniz, Olandiz, Ingliz, Franciz, Germaniz, Griek, Taljan, Gappuniz, Portugiz, Russu u Spanjol) f'zewg livelli differenti, B1 u B2 tas-CEF.

Modi varji kif wiehed ikollu access ghar-rizorsi u l-formati differenti li dawn jistghu jinsabu fihom jaghmilha aktar possibli ghalina li nilhqu udjenza akbar.

Kaz

Ic-Centru tal-Lingwi ta' Universita' ta' l-Islanda, Reykjavik

Krejazzjoni ta' rizorsi fuq l-Internet billi jigi ippubblikat ix-xoghol ta' l-istudenti fuq l-Internet

Fic-Centru tal-lingwi ta' l-Universita' ta' l-Izlanda, hames lingwi barranin jigu mghallma permezz ta' self-study gwidat: Daniz, Ingliz, Franciz, Spanjol u Germaniz. Dan il-programm ta' self-study jinkludi meeting ta' siegha kull gimgha mat-tutor fi gruppi zghar ta' erba' sa sitt studenti. Jekk ma jsirx hekk, l-istudenti jistudjaw il-lingwi wehidhom, taht is-supervizzjoni tat-tutors.

Is-sena akkademika hi maqsuma f'zewg terms. Kull term jinfirex fuq tlettax il-gimgha. Il- korsijiet tat-term tal-Harifa huma bbazati fuq selezzjoni kbira ta' temi, filwaqt li dawk tar-Rebbiegha jikkoncentraw fuq zewg jew tlett suggetti principali. L-istudenti jaghzlu zewg topics minn dawn li jikkoresspondu ma' l-interessi taghhom.

L-ewwel lezzjoni hi immirata lejn orjentazzjoni u l-itwaqqif ta' goals individuali. Zewg topics jigu maghzula miz-zewg suggetti principali, b'kollaborazzjoni mat-tutor u l-istudenti l-ohra. Il-korsijiet, ghalhekk, ikopru madwar ghaxar topics specializzati u kull student iqatta madwar seba' gimghat jahdem fuq dan it-topic. Preferibbilment it-topics ghandhom jirrelataw mal-pajjiz minn fejn gejjin l-istudenti. Inhossu li jkun prattiku ghalihom li jkunu jistghu jikkomunikaw man-nies li jitkellmu l-lingwa li qed jitghallmu (native speakers), per ezempju, meta jkunu qed jiggwidaw it-turisti, jaghmlu xi business fuq skala internazzjonali jew jattendu xi konferenzi.

Fiz-zewg lezzjonijiet li jmiss isiru diskussjonijiet kritici u prezentazzjonijiet informali fuq it-topics li jkunu ntaghzlu. Dawn jinkoraggixxu kompetenza fil-komunikazzjoni bil-lingwa u it-topics jigu zviluppati tant li l-istudenti jistghu jikkrejaw outlines fuq it-topic. L-istudenti jsiru konxji tar-rizorsi li jistghu jigu uzati u jippjanaw il-kontenut b'aktar dettal.

Ir-raba', l-hames u s-sitt lezzjonijiet huma ddedikati biex jigu zviluppati t-topics din id-darba bil-kitba. Dan isir permezz ta' kitba processata: l-istudenti l-ohra tal-klassi jevalwaw l-ewwel draft, isiru xi korrezzjonijiet, imbaghad id-draft jigi mghoddi lit-tutor ghal aktar evalwazzjoni. Wara isiru prezentazzjonijiet formali fuq it-topics. Matul din il-fazi, tista tirrekordja l-attivitajiet fuq video jew tistieden nies li l-lingw taghhom hi dik li qed tigi mghallma biex jippartecipaw. L-istudenti jlestu dokument finali biex jigi ippublikat fuq l-Internet permezz tal-website tac-centru, Forum Islandiae.

Il-pubblikazzjoni tal-kitba ta' l-istudenti tikkreja forum awtentiku li timmotiva lil l-istudenti biex japplikaw certu ghodda li tintuza fl-ippubblikar fuq il-Web, ez. jaraw li l-grammatika tkun korretta, koerenza fl-organizzazzjoni, japplikaw vokabolarju u connectives aktar avvanzati, juzaw links u jikkrejaw dokumenti li jistimulaw vizivament. L-istudenti jircievu ghajnuna mil-mistieden/a li l-lingwa tieghu / ha hi dik li qed tigi mghallma billi jiktbu review ta' l-artiklu u jigi ippublikat fuq l-istess website. B'hekk, l-istudenti huma inkoragguti biex iqallbu gol-website billi juzaw evalwazzjoni mill-istudenti stess bhala parti mill-process tat-taghlim.

Matul is-seba' gimgha, l-istudenti jaghtu rapport miktub ta' self-assessment. Barra minn hekk ikun hemm diskussjonijiet fejn l-istudenti jkun jistghu jirriflettu fuq il-process u l-progress tat-taghlim taghhom. Jinholqu goals godda wara li dawn jigu diskussi. It-tieghi topic jigi konfermat jew jigu maghzula topics godda. Dan il-process jirrepeti ruhu matul it-tieni nofs tal-kors.

Fl-ahhar tal-kors, l-istudenti jkunu;

- esperjenzaw varjeta wiesgha ta' attivitajiet u processi li jizviluppaw il-hila li wiehed

tmexxija klijenti servizzi facilitajiet

Kaz

jitghallem wahdu u mod kif wiehed jirrifletti dwaru nnifsu;

- *saru konxji tal-beneficcji ta' l-evalwazzjoni li ssir minnhom infushom u mill-istudenti l-ohra;*
- *urew l-importanza li tohloq goals kemm ghal zmien qasir u kemm ghal zmien twil.*

Suggerimenti

- Heggeg il-klijenti biex jipproducu l-materjal taghhom stess. Wara li dan jigi iccekkjat, tista izzidu mal-lista tieghek ta' materjal internali
- Ahseb fil-klijenti tieghek bhala rizors, billi tinqeda b'peer teaching jew tandem learning u skambji.
- Sistema ta' tislif ta' kotba ta' l-stejjer awtentici lill-genituri tista tghin biex it-tfal ikunu aktar esposti ghal-lingwa. Dan ukoll jghin biex ikabbar il-kunfidenza tal-genituri fl-lingwa li qed tigi mghallma.
- Ahseb dwar il-freeware programs li jinsabu fuq l-Internet biex tiddisinja u tizviluppa materjal interrattiv.
- Meta tixtri software, iccekkja il-licenzji biex tkun cert li jista jkun hemm networking, upgrading, ecc.
- Hi idea tajba li taghti daqqa t'ghajn lejn il-publisher's Web pages peress li xi whud joffru ezempji ta' rizorsi b'xejn. Hafna drabi jkunu jistghu jtuk koppji b'xejn, specjalment jekk il-klijenti tieghek huma teachers.
- Tinsiex izomm rekord tal-materjal li qed jigi misluf biex b'hekk ir-rizorsi jghaddu aktar malajr minn user ghal iehor.

Acquisitions Policy

- ☐ Ghandek acquisitions policy - min jiktibha/kemm il-darba tkun riveduta?
- ☐ Taghti kaz mal-mission statement tac-centru, il-bzonnijiet tal-klijenti u l-facilitajiet li hemm offerti?
  - Titkellem dwar l-ghan u l-iskala tal-kollezzjoni?
  - Liema lingwa ghandek bxonn tisapportja u f'liema livelli?
  - Kemm il-kopja (jew licenzji ghas-software) hemm bzonnghal kull rizors?
  - Hemm komunikazzjoni tajba ma' l-ghalliema biex tkun zgur li hemm bizzejjed stock ta' rizorsi li qed jirrakomandaw ghal-istudenti?
- ☐ L-aquisitions policy hi accessibli ghal-klijenti? Jekk iva, kif/fejn?
  - jistghu jikkumentaw dwaru/jaghmlu suggerimenti dwar l-akkwisti?
- ☐ Kif taghmel biex tkun taf xi prodotti hemm fis-suq?
  - Ghandek kuntatt regolari mal-publishers/producers tal-materjal - ghandhom id-dettalji tieghek biex ikunu jistghu jibaghtu informazzjoni dwar ir-rizorsi godda?
  - Kif issib materjal ghall-lingwi li mhumiex daqshekk mitkellma u mghallma jew lingwi ta' komunitajiet zghar - ikkunsidrajt ghajnuna mill-ambaxxati u organizzazzjonijiet kulturali ohra, u tiftix fuq l-internet?

Suggeriment

- Uza kwestjonarju biex tigbor is-suggerimenti tal-klijenti dwar akkwisti ta' titli godda.

Katalogar

- ☐ Tista tikkataloga u tikklassifika ir-rizorsi tieghek b'mod efficenti bili tuza l-katalgu u s-sistemi ta' klassifikazzjoni-jiet li jezistu bhalissa?
- ☐ Min jista jaghmel uzu mill-katalgu: l-istaff; il-klijenti li hemm bhalissa; il-klijenti li ghad ikun hemm?
- ☐ Kif taghmel biex il-katalgu jkun accessibli?
  - Hemm kopja tal-katalgu ipprintjata/on-line (pubblikament jew hemm bzonn uzu ta' password)?
  - Ghamilt istruzzjonijiet facli biex wiehed juzhom pero fl-istess hin iddettaljati bizzejjed ghal-klijenti u l-istaff?

Kull jedd mizmum mill-ishab tal-progett LRC. Dan ix-xoghol jista' jigi kkupjat dment li s-sors jigi rikonoxxut

- ☐ Il-katalgu u s-sistema ta' l-ikkataloglar taderixxi ma' l-aquisitions policy?
- ☐ Jekk qed tikkonsidera bidla, tajt harsa lejn sistemi ohra li jezistu u tezawri?
- ☐ Hemm bzonn li r-records li ghandek ikunu kompatibli ma' l-MARC (ghal uzu tal-katalgu tal-Union) jew qeghdin hemm ghal-uzu ta' l-istaff u klijenti biss?
- ☐ Hu possibli li zzomm rekord tan-numru ta' kopji li ghandek, fejn huma, jew jekk humiex mislufa, ecc?

Kaz

Centru Ewropew ghal-Lingwi Moderni (ECML) tal-Kunsill Eropew, Graz, Awstrija

Passi sabiex isir akkwist ta' sistema ta' library-management gdida ghad-dokumentazzjoni tal-ECML u c-centru tar-rizorsi u l-istess hin ikun hemm provizzjoni ghal katalgu on-line

Il-librerija li hemm bhalissa tal-ECML tikkonsisti f'xi 3,800 dokument. Minn 1995, ic-centru tad-dokumentazzjoni u rizorsi uza database li ma tghatix permess ghal access on-line ghal-katalgu taghha. Fl-2001, l-ECML iddecida li jbiddel is-sistema ma ghodda moderna u effettiva sabiex:

- *jista jkun hemm access 24 siegha u tqassim ta' rizorsi tradizzjonali kif ukoll elettronici ta' l-ECML fost l-ispecjalisti u klijenti interessati ohra;*
- *jaqdu l-bzonnijiet elementari kollha ta' l-automation tal-librerija - (akkwist, kata-loglar, tfitxijja, cirkolazzjoni, imma-neggjar ta' l-arkivji, irraportar u statistici, WebOPAC...)*

Bhala l-ewwel pass, ic-centru tad-dokumen-tazzjoni u rizorsi studja il-bzonnijiet kurrenti u dawk li jista jkun hemm fil-futur ta' l-ECML u ddefinixxa min huma l-istakeholders invo-luti fil-progett.

Dan l-istudju ikkonsidera: l-organizzazzjoni generali u attivitajiet ta' l-istituzzjoni (peress li l-ECML hi remote site tal-Kunsill Ewropew); l-infrastruttura ezistenti; ir-rizorsi li hemm, id-diffikultajiet li jezistu fil-livelli differenti; u espettativi.

Is-sitwazzjoni kurrenti kienet analizzata billi:

- *gew intervistati membri relevanti ta' l-istaff ta' l-ECML u l-Kunsill ta' l-Ewropa;*
- *saret zjara annwali lil esebizzjoni ta' l-Assoccazzjoni tal-Librerija Awstrijaka;*
- *kien hemm attendenza f'information meet-ing fuq l-ahhar zviluppi fis-software tal-librerija organizzat mill-provider lokali;*
- *kien hemm gbir ta' informazzjoni rele-vanti fuq is-sistemi tal-libreriji u l-provid-ers.*
- *Permezz ta' dawn il-passi li hadna stajna nakkwistaw aktar taghrif dwar x'ghandu x'joffri is-software ezistenzi u potenzjali.*

Bzonnijiet funzjonali, teknici (multi-tasking, multi-processing u multiscript, multi-location, ambjent multilingwu, teknologija, hardware, sigurta' ...) u dawk ta' standardisation gew definiti u tradotti f"obligatorji' jew 'taghzlu jekk trid' sabiex ikun hemm sejha ghall-offerti.

- *Is-sejha ghall-offerti giet mibghuta lil erba-tax il-provider madwar l-Ewropa (l-aktar fir-Renju Unit, il-Germanja u Franza), tmienja minnhom taw proposta ftit jew wisq iddettaljata.*
- *Bl-uzu ta' tables komparattivi c-centru setgha jevalwa il-compliance ma/under-standing tal-bzonnijiet tat-sejha ghall-offerti u l-ewwel estimi.*
- *Il-prezzijiet kienu, in generali, ibbazati fuq il-kobor tal- kollezzjoni u l-livelli differenti u n-numri ta' licenzji tal-klijenti.*

Is-sistema li giet maghzula tipprovdi l-ahjar u l-aktar software ekonomiku li stajna nsibu. Ghandha numru kbir ta' klijenti (li jinkludi l-kunsill ta' l-Ewropa) u jifdi l-bzonnijiet tana kollha. Toffri flessibilita' minghajr il-bzonn ta' ammont kbir ta' addattazzjoni (customisa-tion) li jista jikreja problemi biex dan ikun upgraded. Tipprovdi sapport ghall-istandards neccessarji u l-updates taghhom. Il-kumpa-nija ghandha vizzjoni cara ta' dak kollu li hemm bzonn biex ikun implimentat minghajr problemi.

Barra minn hekk, L-EMCL tkun tista tibbeni-fika mil-expertise u s-sapport tal-librerija principali tal-kunsill ta' l-Ewropa.

Il-passi li jmiss (2002-2003) ghandhom jiehdu hsieb ta' konverzjoni tad-data, ir-re-indexing skond il-European Education Thesaurus tal-Kunsill ta' l-Ewropa (ghalkemm is-sistema l-gdida tista tirrekovera l-EMCL in-house indexing terms), customisation of the user interface, promozzjoni tal-katalgu u usability tests.

Kaz

CILT, Centru ghal Informazzjoni fuq it-Taghlim u Ricerka tal-Lingwa, Londra

Npoggu l-katalgu tas-CILT on-line

Meta l-katalgu tas-CILT gie mqieghed fuq il-komputer fl-1996, kien diga mistenni li l-passi li kien imiss kellu jkun dak li npoggu l-katalgu on-line. Dan kien jaghmilha possibli lill-klijenti madwar ir-Renju Unit u lil hinn minnu b'ghodda bibligrafika siewja li setghu juzaw biex jidentifikaw risorsi u materjal, kemm jekk setghu izuru l-librerija huma

tmexxija

klijenti

servizzi

facilitajiet

Kaz

nnfushom jew le.

IL-konverzjoni tar-records taghna, xi kultant ta' pubblikazzjonijiet kemmxejn oskuri u ta' materjal f'hafna formati differenti, fejn il-process normali li tnizzel ISBN ma kienx possibli, kien difficli. Ahna la kellna l-istaff u lanqas il-facilitajiet ghal dan biex isir gewwa s-CILT. Il-kumpanija li hadet il-kuntratt biex taqleb ir-records taghna lanqas ma kellha staff specjalizzat biex ikun jista jqieghed l-informazzjoni b-hafna lingwi. Problema ohra li kellna kienet dik li npoggu data f'fixed-length fields. B'hekk, f'hafna kazi, l-informazzjoni kellha ma setghatx titnizzel kollha. Sa certu punt, l-impatt ta' dawn in-nuqqasijiet jista jkun minimu fejn hemm l-istaff li jista jghin il-user waqt li jkun qed juza l-katalgu. Pero din l-ghajnuna mhix possibli lil xi hadd li qed juza l-katalgu on-line minn x-imkien remot.

Id-decizzjoni dwar liem OPAC ghandu jintuza ghall-katalgu on-line ma kinietx difficli. Malajr sibna li s-sistemi ta' l-ikkataloglar u l-OPACS kienu generalment integrati ma xulxin u jekk tipprova tuza tip ta-OPAC differenti minn dak iddisinjat ghal uzu mas-sistema ta' l-ikkataloglar taghna kienet ser tkun difficli u ghalja. Peress li is-sistema li kollna qed nuzaw ghal-bidu ma kelliex Web OPAC, sa ikkunsidrajna li nuzaw sistema ohra. Fortunatament dan ma kienx necessarju.

La darba konna nafu x'Web OPAC konna ser nuzaw u x-kienu l kapacitajiet tieghu, stajna nibdew nahdmu fuq ix-xoghol preparatorju qabel ma morna on-line.

Dan kien:

- *l-upgrading generali tad-data, li jinkludi li npoggu lokazzjonijiet u ncaqalqu dati ta' pubblikazzjoni, li hafna drabi kien imqieghed fil-post zbaljat:*
  - *ghal ragunijiet li diga semmejna, dan kien jirrekjedi hafna xoghol, pero essenzzjali jekk klijenti mill-boghod kienu ser jaghmlu uzu mill-katalgu;*
- *kitba ta' noti dwar kif tuza l-katalgu:*
  - *qabel ma dan setgha jsehh kellna nkunu nafu sew x'kienu l-kapacitajiet tal-katalgu fil- prattika. Biex nghinu lil klijenti kemm jista jkun ma ridniex biss istruzzjonijiet cari, imma ezempji li jirrelataw mal-klijenti taghna, milli dwak li gew provduti mil-kumpanija tas-software;*
- *holqien ta' pagna biex tintegra l-katalgu mal-website tas-CILT:*
  - *dan kien punt important ghalina u tajjeb li wiehed isaqsi dwaru mill-bidu jekk ic-centru tieghek jaghmel parti minn organizzazzjoni ikbar. Din saret flimkien mal-webmaster tas-CILT.*

Mir-rejazzjoni pozittiva li rcevejna, certi li x-xoghol li ghamilna kien siwi.

Suggerimenti

- Hares lejn dawn il-fatturi meta tkun ser taghzel Web OPAC:
  - abilita' li tista tqabbel it-text;
  - interface li tkun attrajenti u facli biex thaddem;
  - tfitxijja f'kull qasam li fih informazzjoni sinifikanti, igifieri mhux l-awtur, it-titlu, suggett biss;
  - ricerka simultanja f'aktar minn qasam wiehed;
  - l-abilta li taghzel u tipprintja dak li trid.
- Itghallem u hu nformazzjoni minn sistemi li diga jezistu u minn esperti f'dan il-qasam.
- It-tigdid tal-katalgu tar-rizorsi hi opportunita' eccellenti biex taghti harsa lejn is-sistemi u metodi kollha relatati (x'jista jkun otomat, liem xoghlijiet jistghu jitnehhew,...)

Prezentazzjoni tar-rizorsi

- ☐ B'liem mod huma accessibli r-rizorsi tieghek ghal-klijenti?
  - Analizzajt x-inhu l-ahjar bejn acees maghluq u dak miftuh, igifieri l-klijenti tieghek jistghu jghinu lilhom infushom jew (xi) rizorsi iridu jigu provduti mill-istaff ghal ragunijiet ta' sigurta?
- ☐ Ir-rizorsi qed murija u mqassma fuq l-ixkafef skond it-tema, lingwa jew sistema ohra?
- ☐ Ir-rizorsi huma, kemm jista jkun prezentati, b'mod li jinkoragixxi l-user jahdem wahdu (access miftuh, facli biex tifhem, wirjiet li jappellaw)?

Kaz

Centru tal-lingwi Lussemburgu, Lussemburgu

Immanegjar ta' rizorsi fl-lingwi differenti: organizzazzjoni u wirja ta' materjal fi tmien lingwi f'Centru ta' self-access

Il-Lussemburgu hu pajjiz b'hafna lingwi fejn aktar minn mitt nazzjonalita' hu raprezentati; hafna mill-poplu tal-Lussemburgu jaf tlett lingwi ufficjali (Lussemburgiz, Germaniz u Franciz). Ghandu wkoll taghrif baziku f'lingwa ohra barranija bhal l-Ingliz, l-Ispanjol, it-Taljan u l-Portugiz.

L-iskola taghna tirrifletti il-varjeta tal-lingwi tal-pajjiz: l-istudenti jigu minn backgrounds differenti hafna u jigu minn madwar id-dinja. Ghalhekk l-materjal u rizorsi li jintuzaw ghat-taghlim iridu jkunu varjati hafna biex ikunu adattati ghal studenti soffistikati jew 'false beginners', kif ukoll beginners genwini li xi whud jista jkollhom livelli baxxi ta' literacy.

Fil-mediatheque taghna l-istudenti jistghu isibu rizorsi ghat-taghlim fi tmien lingwi: Franciz, germaniz, Ingliz, Lussemburgiz, Olandiz, Taljan, Spanjol u Portugiz.

Informazzjoni generali, istruzzjonijiet u regoli bazici hum miktuba u murija fi tlett lingwi. Peress li ma ridniex noqghdu fuq il-kelma miktuba ghal orjentazzjoni, illustrajna il-klassifikazzjoni tal-materjal taghna bil-kuluri u ikoni.

- *Kull lingwa hi identifikata b'kulur. Roza, per ezempju, hu l-kulur ghall-applikazzjonijiet, l- worksheets, il-cassette u CD covers, ecc ta' l-Ingliz.*
- *Il-materjal f'kull lingwa hu klassifikat:*
  - *skond il-livell (elementarju = tikka hamra; intermedjarju = tikka safra; avvanzat = tikka blu);*
  - *skond il-hila (ikunu jikkorrespondi ma' kull hila)*

Stampa kbira turi l-klassifikazzjoni generali qabel l-entratura.

Lista ta' materjal accessibli fic-centru:

- *materjal awtentiku;*
  - *magazines, gazzetti, novelli, comic strips, loghob, kanzunetti, films u dokumentarji;*
- *materjal ghat-taghlim tal-lingwi li hu ppublikat:*
  - *kotba tal-korsijiet, dizzjunarji, audiou video cassettes, CDs, CD-Roms, kotba u tapes ghal ghanijiet specifici tat-taghlim;*
- *materjal prodott ghal ta' l-apposta;*
  - *worksheets biex wiehed ikun jista jistudja wahdu;*
  - *testijiet.*

Disseminazzjoni / promozzjoni tat-taghlim tal-lingwi u gharfien ta' kulturi differenti

- ☐ X'sehem jiehu c-centru tieghek fid-disseminazzjoni u l-promozzjoni, u lil min?
  - Bhala parti regolari tax-xoghol tieghek, tista' tippromwovi gharfien ta' kulturi differenti u l-attivitajiet u rizaltati ta' progetti' assoccazzjonijiet u ghaqdiet kulturali li jahdmu fil-qasam tat-taghlim tal-lingwi?
  - Tista' tuza l-pozizzjoni tieghek bhala l-'hub' tan-network biex tinforma l-min hu interessat dwar l-attivitajiet u l-opportunitajiet ta' xulxin, biex b'hekk jinbnew sinergiji u partenerships?

Kaz

Centru ta' l-Universita' ta' Malta, Malta

Il-promozzjoni ta' l-gharfien ta' kulturi differenti permezz tat-taghlim tal-lingwi

Peress li l-kultura hi kullimkien, sakemm l-ghalliem ghandu gharfien bizzejjed, taghrif u hilijiet biex jassimilaw b'success kulturi varji fil-kuntest tat-taghlim tal-lingwi, allura l-istudent jista' jiltaqa' ma' diffikultajiet kbar. Ghalhekk, ic-centru taghna jinkoraggixxi xoghol dwar:

- *l-attitudnijiet ta' l-ghalliema u l-istudenti lejn il-lingwi varji u l-kulturi li dawn jirraprezentaw, d-diffikultajiet tal- lingwa;*
- *diffikultajiet lingwistici ta' dawk li jitkellmu lsien barrani;*
- *il-bzonnijiet fit-tahrig li gew identifikati minn dawk li qed jigu mharrga u mill-ghalliema stabbiliti;*
- *kwalitajiet li l-ghalliema jhossu li m'ghandhomx pero li jikkunsidraw li huma essenzjali sabiex jippromwovu gharfien ta' kulturi differenti;*
- *promozzjoni tad-diversita' fil-klassi.*

L-influenza tal-kultura fil-klassi tista tkun negattiva jew posittiva. Jekk negattiva, tista tkun sors ta' kunflitt u firda. Jekk posittiva, tista sservi ta' sors biex tippromwovi it-taghlim tal-lingwa. Ic-centru taghna jipprovdi l-ghalliema tal-lingwi b'facilitajiet adekwati, rizorsu u materjal biex ikunu jisghu jippromwovu klima miftuha fil-klassi fejn kulturi differenti jigu rikonoxxuti u rispettati. B'dan il-mod, l-istudenti jkun jistghu u jigu nkoraggiti biex jaghzlu huma l-metodu ta' kif ser jikkomunikaw dal li itghallmu. Dan isehh fi progetti orali li jinvolvu diskussjonijiet fuq suggetti varji jew f-xoghol miktub fejn l-istudenti jigu inkoraggiti biex jiktbu dwar l-aspirazzjonijiet taghhom b'mod aktar miftuh. Pakketti ta' rizorsi varji li joffri c-Centru jippromwovu taghlim kooperattiv, xoghol fi gruppi zghar u xoghol b'materjal minn kulturi differenti.

Kaz

Centru ghal In-service training ta' l-ghalliema fil-Metodologija u Informazzjoni (PTMIK), Veszprem, Ungerija

Nkabbru s-sensitivita' ghal kulturi ohra permezz ta' temi li jinvolvu kulturi differenti fic-centri taghna

Sibna li attivitajiet kulturali fuq temi specifici kienu mod tajjeb biex inqajjmu l-interess ta' istudenti fuq temi kulturali u biex nimmotivawhom jitghallmu l-lingwi. Barra minn xoghol ibbazat fl-iskola, kompetizzjonijiet fuq temi kulturali differenti kienu ta' success partikolari fic-centru taghna. It-tema favorita taghna hi 'festivals', peress li jaghmlu parti mill-hajja ta' kuljum u f'kull kultura issib celebrazzjonijiet, festi u vakanzi f'okkazzjonijiet differenti. B'hekk l-istudenti jkunu jistghu iqabblu kulturi differenti u fl-istess hin isiru aktar konxji ta' dawn il-kulturi. Kompetizzjonijiet ghandhom effett posittiv peress li mhux biss jinvolvu tfal imma wkoll it-teachers taghhom u, hafna drabi, il-genituri taghhom ukoll. Dan hu mod tajjeb biex nkabbru c-cirku tal-klijenti tac-centru. Ahna nemmnu li hu importanti li l-istudenti jiehdu sehem fid-'dinja tal-kompetizzjonijiet' b'sens ta' loghob u b' mod li jimmotivhom. Ghalhekk, l-aktar tip ta' kompetizzjoni adatta ghal-istudenti tal-primarja hi din li tinvolvi arti u snajja differenti. Hafna drabi nsaqsu ghal tpingijiet jew posters, ez. nsaqsu l-istudenti biex ipingu tradizzjoni ta' festival fil-kultura tal-lingwa li qed jitghallmu. Dan, barra li jirrikjedi xoghol kreattiv u ta. gost, jirrikjedi ftit ricerka min-naha ta' l-istudent. Ghal l-istudenti kbar tal-primarju u l-istudenti tas-sekondarja il-kompetizzjonijet, bil-mod il-mod, jirrikjedu aktar xoghol ez. traduzzjoni, qari, kitba ta' komponimenti, progetti jew quizzes.

Meta nkunu qed norganizzaw l-kompetizzjoni, irridu niehdu hsieb ta' hafna affarijiet. Jekk niddeciedu fuq tpingija, hemm bzonn li nkunu certi li ghandna post adatt biex nuru dan ix-xoghol fejn nies li jzuru c-centru jkunu jistghu jarawh. B'dan il-mod ikun aktar facli biex taghzel l-ahjar xoghlijiet billi l-vizitaturi jigu mhajjra jivvutaw ghat-tpingij favorita taghhom.

Sibna li l-ahjar mod biex ngharrfu l-istudenti dwar il-kompetizzjonijiet kien nhabbruhom fl-iskejjel. Ridna nkunu certi jkun hemm zmien bizzejjed wara li nhabbru l-kompetizzjoni biex:

- *jintbaghtu x-xoghlijiet(halli zmien ghal dawmien fil-posta);*
- *jigu maghzula l-ahjar xoghlijiet;*
- *tistieden il-kompetituri ghal cerimonja fejn jinghataw il-premjijiet.*

Fil-kaz taghna, dawn il-passi jiehdu madwar erba' sa hames gimghat li jfisser, per ezempju, li l-kompetizzjoni tal-Milied trid tigi mhabbra f'nofs Novembru.

Mill-esperjenza taghna, l-aktar mod pjacevoli biex issir cerimonja ta' l-ghoti tal-premjijiet hi li torganizza party ghal l-ahjar kompetituri fejn jistghu jiltaqghu ma l-organizzaturi u lil xulxin, jilghabu u jitghallmu aktar dwar it-tema maghzula billi jippartecipaw u jikkompetu f'attivitajiet. Kif torganizza l-party jiddependi fuq in-numru u l-eta' tal-kompetituri. Ejja niehdu bhala ezempju il-kompetizzjoni tal-Milied:

- *jekk nistiedu l-istudenti tal-lower primary hafna drabi nkoragguhom biex jisimghu u jkantaw carols tal-Milied, ipingu stampi, jilghabu loghob tal-Milied jew jaghmlu xi haga b'idejhom. Peress li dan il-grupp ta' tfal jitghallem lingwa wahda l-iskola, ahna nuzaw il-lingwa li qed jitghallmu u l-ghalliema li jkun maghhom hafna drabi jghinuna.*
- *jekk nistiednu l-istudenti ta' l-upper primary, dawn jigu moghtija ezercizzji aktar difficli (dan ma jfissirx li jkunu ta inqas gost). Matul dawn l-ezercizzji, l-istudenti juzaw iz-zewg lingwi li jitghallmu l-iskola (per ezempju, Ingliz u Germaniz) u jigu affacjati b'ohrajn godda. L-ezercizzji huma ibbazati fuq taghrif u esperjenzi dwar kulturi ohra. L-istudenti jistghu iqabblu it-tradizzjonijiet taghhom ma dawk tal-lingwi li jkunu qed jitghallmu, jirriflettu fuq attivitajiet ricenti, jiddiskutu l-hajja u l-interessi ta' studenti ohra, jirrakontaw skoperti li ghamlu fil-vakanzi taghhom, ecc. Dan ikun jista jsir permezz ta' attivitajiet bhad-drama, quizzes, komprensjoni tal-qari jew xoghol ta' kitba, surfing fuq in-Net, twaqqif ta' esebizzjonijiet billi jintuzaw ir-rizorsi tac-centru jew ...*

Jidher li l-ahjar numru ta' studenti hu bejn il-30-35. Dan jiddependi fuq il-kobor tal-kamra fejn ser isir il-party, kif ukoll in-numru ta' organizzaturi u ta' dawl li qed jghinu. Il-party m'hemmx bzonn li jiehu hafna hin. Party ta' 90-120 minuta li jinkludi c-cerimonja ta' l-ghoti tal-premjijiet u refreshments hu bizzejjed.

Il-premjijiet jistghu ivarjaw jiddependi mir-rizorsi li ghandek ghad-dispozizzjoni tieghek - ahna offrejna membership b'xejn, kotba, posters, cards, stationery, ecc. Pubblikaturi tal-kotba generalment huma generuzi u joffru premjijiet zghar, bhal kotba, graded readers, posters, stickers jew badges. Sponsor, xi kultant jkun jista joffri rigali aktar ghaljien, bhal CDs, study visits qosra jew korsijiet tal-lingwa, specialment ghal studenti ikbar u bhala apprezzament ghal xi haga specjali bhal partecipazzjoni ghal hafna snin.

Kaz

Finalment, dawn l-attivitajiet joffru cans tajjeb biex tkun tista tippromwovi c-centru tieghek. Tinsiex tistieden l-Istampa u tispjega l-ghanijiet u l-pjanijiet tieghek fl-ittra ta' stedina. Ghati wkoll ftit informazzjoni dwar it-tema u dwar ic-Centru tieghek.

L-introduzzjoni ta' servizzi godda

- Hemm xi servizzi li huma msemmija hawn fuq li fil-mument li ma toffrix, li ghandek il-facilitajiet biex tipprovdihom u li minnhom l-klijenti (jew dawk il-klijenti potenzjali godda) tieghek jistghu jibbenifikaw?
- Tista zzid is-servizzi tieghek billi, per ezempju:
  - zzid lingwi godda;
  - tintroduci modules ta' distance-learning jew rizorsi ibbazati fuq l-Internet;
  - tiftah ic-centru tieghek ghal gruppi godda ta' klijenti biex tharreg fil-bini ta' partnerships mal-pubblikaturi/xandara/assoccjazzjonijiet jew istituzzjonijiet ohra;
  - twaqqaf networks u arrangamenti reciproki ma' centri ohra vicin jew centri ohra li jispeccjalizzaw f'certi oqsma?

Suggeriment

Analizza s-servizzi u r-rizorsi li toffri bhalissa qabel ma tinvesti biex tkabbru c-Centru taghkom.

Links utli

American Library Association
Studji komparattivi tas-software ta' libreriji differenti.
www.ala.org

CIEL Language Support Network
Tippromwovi taghlim indipendenti tal-lingwa
Downloadable CIEL Handbooks - gwidi prattici biex tintegra t-taghlim indipendenti tal-lingwa mal-kurrikulu mghallem f'kuntess ta' instituzzjoni:
Handbook 3 - Rizorsi ghat-taghlim indipendenti tal-lingwa: disinn u uzu
Handbooks 5 - Ghajuna fit-taghlim indipendenti tal-lingwa: zvilupp ghal l-istudenti u l-ghalliema
http://ciel.lang.soton.ac.uk

Framework Komuni Ewropew ta' Referenza ghal-Lingwi: Tghalim, Assessjar
Il-framework hu dokument li jiddeskrivi b'mod car:
- il-kompetenzi necessarji ghal komunikazzjoni;
- it-taghrif u l-hilijiet relatati;
- is-sitwazzjonijiet u dominji tal-komunikazzjoni.

Tiffacilita definazzjoni cara ta' l-oggettivi u l-metodi t-taghlim u tipprovdi l-ghodda necessarja biex tassessja l-proficenza.
www.coe.int/T/E/Cultural_Co-operation/education/Languages/Language_Policy/Common_Framework_of_Reference/default.asp#TopOfPage

EBLUL - European Bureau for lesser used languages
www.eblul.org

Il-Portfolio Ewropew tal-Lingwi
Il-Portfolio Ewropew tal-Lingwi hu dokument li fih dawk li qed jitghallmu l-lingwi jew dawk li tghallmu lingwa - kemm jekk l-iskola jekk x'imkien iehor - jistghtu inizzlu u jirriflettu fuq it-taghlim taghom tal-lingwa u l-esperjenzi kulturali.
http://culture.coe.int/portafolio

Katalgu tal-Lingua
Katalgu on-line tal-materjal ghat-taghlim tal-lingwi prodotti bl-ghajnuna ta' l-azzjoni tas-Socrates Lingua.
http://europa.eu.int/comm/education/socrates/lingua/catalogue/home_en.htm

tmexxija

klijenti

servizzi

facilitajiet

Links utli

Lingu@net Europa

Centru ghal hafna lingwi biex jghin it-taghlim u t-training tat-taghlim tal-lingwi. Barra li jaghti l-informazzjoni necessarja, jipprovdi links ma rizorsi on-line li jassiguraw kwalita', mill-Ewropa u minn madwar d-dinja li jirrelataw mat-taghlim tal-lingwi moderni.
www.linguanet-europa.org

Ikkataloglar MARC

Understanding MARC Bibliographic Machine Readable Cataloguing.
http://lcweb.loc.gov/marc/umb/umbhome.html

TESOL Arabia Learner Independence Special Interest Group

Kriterji bazici ghas-selezzjoni tal-materjali IL/ILC.
http://ilearn.20m.com

Ghati harsa wkoll lis-sezzjoni 'Rizorsi supplimentarji'ta' l-LRC portal: ***www.lrcnet.org***

FACILITAJIET

Ippjanar bil-ghaqal jista' jghinek biex tuza tajjeb il-post, l-ghamara u l-apparat li kellek ghad-dispozizzjoni tieghek meta tkun ser tmexxi centru. Dawn il-punti wkoll ghandhom jigu kkunsidrati meta tkun qed tipprepara ghal estenzzjoni kemm fost il-klijenti u s-servizzi. Ippjanar b'attenzjonif'dan il-qasam jghinek izzomm ruhek aggornat fl-ahhar zviluppi fit-teknologija edukattiva li jistghu ikunu ta' sfida kbira ghac-centri.

'Facilitajiet' hi area fejn hafna jista' jigi mitghallem minn centri stabbiliti u l-esperjenzi taghhom - anke mill-izbalji taghhom - fil-passat. McCall u Gardner, Miller u Riley joffru diagrammi ta' pjanti differenti ghal-layouts u hafna ghajnuniet u suggerimenti prattici. In-newsletter ta' CERCLES taghti profil ta' centru differenti f'kull issue komplet bi plan ghal kull sular u deskrizzjoni tas-servizzi. Hafna kittieba fuq is-suggett jirrakomandaw li wiehed jikellem mal-koordinaturi tac-centru u jzur centri ohra qabel ma jwaqqaf ic-centru jew jintroduci servizzi jew apparat godda.

Mets wiehed jigi biex jaghzel u jara fejn ser iqieghed l-ghamara u l-apparat fic-centru, wiehed ghandu jzomm f'mohhu l-kumdita', l-pratikalita' u s-sigurta'. Jekk hu possibbli, dan l-ippjanar ghandu jsir flimkien ghax id-disinn u l-pozizzjonita' wiehed jinfluwenza l-iehor.

Il-Bini

Lokazzjoni/uzu ta' spazju

- ☐ Fejn hu c-centru - geografikament (fic-centru jew l-barra mil-belt) u/jew fl-istituzzjoni tieghek (fid-dipartiment jew wieqaf ghalih wahdu)?
  - Kemm jista jigi mibdul/kemm ghandek sehem f'dak li ser isir jew ser jinbidel bl-ispazju (forma/layout/skemi ta' kulur, ecc)?
  - Hemm lok ghal espanzzjoni jekk dan ikun necessarju/possibli?
- ☐ Ghandek pjanta ta' l-art tac-centru tieghek (bil-qisien ezatti)?
- ☐ Il-layout, dizinn u l-atmosfera tac-centru tieghek jinkoraggixxi komunikazzjoni izda fl-istess hin hemm post ghal-kwiet, ghal-studju privat?
- ☐ Ikkunsidrajt kif tista tissapportja u tippromwovi taghlim awtonomu bl-uzu ta' l-ispazju?
- ☐ Ikkunsidrajt l-aspett socjali/l-bzonn tal-klijenti biex jikkomunikaw?
- ☐ hemm atmosfera ta' hbiberija/merhba?
- ☐ Liem minn tawn l-'ispazji' huma necessarji/deiderabbli ghac-ceentru tieghek:
  - self-access open plan, study kwiet jew areas ghal-qari;
  - spazju biex tuza l-apparat ta' l-audio/video/computer;
  - area 'storbjuza';
  - seating komdu ghal komunikazzjoni informali;
  - desks ghal reception/informazzjoni/self u issue;
  - desk ghall-mistoqsijiet/pariri;
  - spazju biex tesebixxi r-rizorsi/librerija;
  - stands ghall-leaflets/notice boards/rkejjen biex tesebixxi;

- kmamar ghal-plenary;
- kmamar zghar ghat-taghlim/tutoring/meetings;
- laboratorji tal-lingwi;
- booths ghat-traduzzjoni;ufficji ghal l-istaff;
- spazzju ghal-arkivji;
- area ghall-photocopy;
- area ghall-produzzjoni tal-materjal;
- studju ghas-sound;
- area ghar-refreshments (ghal-klijenti u/jew l-istaff);
- spazju ghal affarijiet personali tal-klijenti (kowtijiet/basktijiet/umbrelel);
- toilets.

☐ Ikkunsidrajt dawn l-aspetti (f'dak li ghand x'jaqsam ma' pratticita', kumdita' u sigurta'):

- spazju necessarju ghal kull student;
- spazzju bizzejjed biex wiehed ikun jista jiccaqlaq bejn l-ghamara;
- dizinn li jahseb ghall-bzonnijiet tal-persuni b'dizabilita';
- dawl (jinkludi id-dawl rifless mill-iscreens, pozisjjonijiet tat-twieqi);
- skemi ta' kuluri;
- temperatura (jinkludi is-shana li tohrog mill-apparat);
- storbju;
- pozzizjoni tal-powerpoints (jinkludi l-laptops tal-klijenti)/points tat-telefon/wiring;
- pozizzjoni u spazzju ghas-servers u l-cabling;
- posizzjoni ta' l-aerial/dish tas-satellita' ghal off-air recording (u access ghal dawn ghal ghanijiet ta' manutenzzjoni);
- pozizzjoni tat-telefon/network points tal-computer;
- spazju biex tisstorja (rizorsi/apparat/effetti personali ta' l-istudenti);
- spazzju ghal l-ixkafef/wirja.

Kaz

Centru tal-Lingwi Lussemburgi (CLL), Lussemburgu

Minn librerija ghal Centru ghall-uzu indipendenti: tibdil ta' librerija tradizzjonali go skola f'Centru modern ghat-taghlim b'apparat ta' multimedja

Ic-Centru tal-Lingwi Lussemburgi (CLL) hu skola tal-lingwi ta' l-stat ghal l-adulti iffinanzjat mill-Ministeru ta' l-Edukazzjoni ta' Lussemburgu.

Il-bidu ta' dak li issa sar ic-centru prezenti tas-CLL kien librerija zghira li qeghda (kwazi mohbija) fit-tieni sular tal-bini fejn konna bbazati minn Frar 2000. Il-facilita' li, dak iz-zmien, kienet tintuza l-aktar mill-ghalliema, kienet titmexxa minn librar li kellu ftit kuntatt ma' l-evuluzzjoni pedagologika ta' i-istituzzjoni u ma kienx jaf bil-bzonnijiet ta' l-istudenti li dejjem jinbidlu.

In-numru li dejjem jizdied u l-varjeta' tal-korsijiet tal-lingwi li huma offruti u l-bzonnijiet differenti ta' l-istudenti geghlu lil l-ghalliema u l-management isiru konxji tan-nuqqasijiet li kien hemm fil-librerija l-qadima. Bla ebda dubju kien hemm bzonn ta' innovazzjoni. Kien hemm bzonn li c-centru l-gdid ikun aktar akkoljenti u user-friendly fejn il-materjal hu accessibli kemm ghal l-istudenti u l-ghalliema, u fejn l-istudenti li jkunu tilfu mill-kors ghal xi raguni jew ohra jkunu jistghu jlahhqu ma l-ohrajn jew jaghmlu xi revision.

Sabiex jintlahqu dawn l-ghanijiet, dik li kella tkun il-mediatheque iccaqalqet ghal post iktar centrali - kamra kbira fl-ewwel sular - u rega' gie organizzat skond il-pjanijiet ta' grupp ta' ghalliema li kienu analizzaw il-bzonnijiet ta' l-istudentu u l-kuntess socio-kulturali. Giet provduta kamra tal-komputer bis-software ghal computer-assisted language learning fil-vicin.

Il-materjal gie ikkategorizzat skond l-erba' hilijiet u l-'ezamijiet' differenti u l-'kotba tal-kors'. Kull oggett gie immarkat b'kulur skond il-livell ta' l-istudenti (beginners, intermed-jarju, avvanzat). Grupp ta' ghalliema kienu responsabbli biex joholqu worksheets b'KEYS iddisinjati biex jghinu lil l-istudenti jahdmu

tmexxija klijenti servizzi facilitajiet

Kaz

wehidhom fuq area partikolari tal-lingwa. Korsijiet, li l-ghan taghhom hu li jinkoraggixxu lil l-istudent jistudja wahdu, gew organizzati. Dawn jinkludu sezzjoni fil-gimgha fic-centru.

Pero, is-sistema ma tantx tat opportunita' jew mhux xejn ghal awtonomija min-naha ta' l-istudenti. Fil-fatt, l-ebda hin ma gie investit fid-definizzjoni tal-filosofija pedalogika fuq hiex ibbazata ghall-facilita' l-gdida u l-kitba ta' 'mission statement'. Ghalhekk kien hemm perjodu ta' stagnazzjoni fejn hafna mill-ghalliema involuti fil-module tas-'sezzjoni tal-gimgha fic-centru', waqqfu u marru lura ghas-sistemi tradizzjonali tal-klassi. Hallew l-uzu tal-mediatheque ghal l-inizzjattiva' ta' l-istudenti. Is-sistema ta' l-ikkatagolar ikoll kienet ostaklu, ghax ma kinitx abbinata mal-bzonnijiet ta' l-istudenti.

Minn dak iz-zmien, pero, saru tibdiliet pozittivi:

- *programm tal-komputer biex jimmanigja ir-rizorsi gie adottat;*
- *gie mixtri iktar materjal tal-multimedia;*
- *tlett komputers (imqabbdin mal-Web) gew installati;*
- *iktar u iktar studenti bdew juzaw ic-centru.*

L-attivita li ddeterminat l-ahhar pass lejn il-bidla kienet meta is-CLL gie mcaqlaq ghal bini gdid u ikbar fis-sena 2000. Grupp ta' ghalliema li jirraprezentaw id-dipartimenti kollha ta' l-iskola gie mwaqqaf biex jirrifletti fuq il-filosofija pedagologika ta' l-organizzazzjoni tac-centru u jassisti il-librar il-gdid fit-tmexxija tieghu.

F'dan il-post il-gdid, ic-centru jokkupa pozizzjoni centrali (is-sular t'isfel, quddiem l-entratura principali) li tirrifletti r-rwol strategiku li c-centru ghandu ghal l-istudent tal-lingwi llum. Minhabba l-fatt li l-istituzzjoni tiffoka specifikament fuq il-promozzjoni ta' l-awtonomija ta' l-student, il-mediatheque giet strutturata biex tkun aktar user-friendly:

- *L-istudenti ghandhom access facli ghal materjal li hu ghall-wiri;*
- *quddiem l-entratura hemm stampa kbira li turi l-korrespondenza bejn l-ikoni fuq l-ixkafef u l-kategoriji skond kif inhu mqassam il-materjal li hemm ghall-wiri;*
- *l-areas differenti (aural comprehension, vidjo, sezzionijiet tal-qari) huma mmarkati b'sinjali vizibbli;*
- *sezzjonijiet ta' introduzzjoni gew organizzati ghal l-istudenti u worksheets, li jhalluhom jipprattikaw kif isibu l-materjal u jifmhu r-regoli tal-mediatheque, huma provduti mid-desk centrali;*
- *manager generali, manager pedgologiku u assistent imexxu c-centru b'kollobo-razzjoni ma' l-ghalliema u l-amministrazzjoni;*
- *katalgu on-line ser ikun provdut fi zmien qasir.*

Suggeriment

Jekk ikollok taghmel 'tag ta' sigurta' mar-rizorsi, ahseb fejn ser tpoggi l-issue desk(s)/ 'de-' u 're-sensitizers', kif ukoll ara fejn huma l-exits tal-bini u s-sistemi ta' sigurta'.

Ghamara u apparat

Ghamara

- ☐ X'ghamara hi necessarja biex tghin lill-klijenti jaghmlu uzu tajjeb mis-servizzi u rizorsi provduti: imwejjed/desks/siggijiet/displays/postijiet fejn idendlu l-gkieket jew lockers/bins?
- ☐ Ikkunsidrajt kif toqghod l-ghamara kollha fic-centru: igifieri fejn jidhol il-layout, l-uzu ta' l-ispazju; l-gholi ta' l-apparat; l-wisa' tal-passaggi; dawl; heating; ventilazzjoni; uzu ta' kulur?

Suggeriment

Ahseb fl-ghamara ghal-flessibilita' taghha - mwejjed triangolari jistghu jintuzaw f'kull tip ta' kombinazzjoni u forom.

Apparat

- ☐ Liema minn dan l-apparat ghandek bzonn fic-centru tieghek biex ikun jista joffri servizz efficjenti lill-klijenti u jaghmel uzu kemm jista mir-rizorsi li hemm?:
  - Komputers;
  - printers;
  - scanners;

- televizjoni bis-satellita' (jew cable)+ reception dish;
- listening posts;
- portable cassette jew CD players;
- viewing posts (video/DVD);
- headphones;
- facilitajiet ghar-recording (possibilment sound studio);
- laboratorji tal-lingwi;
- photocopier;
- bulk copier (ghal audiocassettes);
- laminator;
- giljottina;
- binder;
- trolley;
- label printer;
- timbri (biex timmarka l-materjal).

(NB din il-lista ta' apparat ikun hemm bzonn li tigi riveduta billi it-teknologija tevolvi.)

- ☐ Ghamilt l-istruzzjonijiet u t-training adatt ghal kif tuza l-apparat li hu provdut lil l-istaff u l- klijenti?
- ☐ L-appararat jista jigi aggustat ghal klijenti ta' daqs differenti, fejn hemm bzonn, ez. siggijiet ghall-uzu tal-kompjuter?
- ☐ Identifikajt nies li jistghu jipprovdu apparat u kkolaborajt maghhom?
- ☐ Meta tkun qed tikkonsidera tixtri xi apparat u n-nefqa involuta, kif ukoll l-installazzjoni, ikkunsidrajt ukoll kemm iqumu l-manutenzjoni kontinwa u l-kuntratti ta' manutenzjoni, t-tindif, l- upgrading; u xi hsara li tista tigri?

Suggerimenti

- Tajjeb li jkun hemm distribuzzjoni ta' 'sejha ghall-offerti' lil dawk li jissuplixxu meta jkun ser isehh xi zvilupp kbir jew jiswa fic-centru.
- Wahhal il-headphones ghax dawn malajr jittiehdu.
- Ahjar tibda b'kompjuters wiehed milli xejn. Tinsiex li jista jkun hemm kumpaniji li qed jippruvaw jehilsu mill-komputers qodma taghhom.
- Illabilja l-apparat b'istruzzjonijiet bazici ghal uzu biex b'hekk tiffranka hafna hin.

Displays u tabelli

- ☐ X'inhi l-aktar informazzjoni importanti li ghandhom bzonn il-klijenti (gewwa u barra c-centru): hinijiet tal-ftuh; servizzi offruti; orjentazzjoni?
- ☐ Dak li hemm ghall-wiri ghandu stil komuni li jista jintaghraf?
- ☐ Huma akkoljenti u l-messagg hu car?
- ☐ Huma up to date, tbiddel dak li hemm ghal wiri regolarment?
- ☐ Dak li hemm ghal wiri/tabelli huma mmarkati bil-kulur skond il-lingwa/kors/livell/suggett?
- ☐ Jekk hu possibbli, qed tuza kuluri u tipi ta' kitba li huma accessibli minn kulhadd (ez. kuluri tajba ghal min hu colour-blind, fonts jew ikoni li huma sans serif ghal min hu dizlessiku)?

Suggerimenti

- F'centru it-timetable tinbidel ta' spiss. Studenti tad-Dizinn Industrijali fl-Universita' ta' A Corupa ghamlu mejda attrajenti ta' l-injam maghmula minn blokkijiet li jiccaqalqu. Simboli li jirraprezentaw klassijiet differenti gew photocopied fuq stickers li wara gew imwahhla fuq il-blokkijiet. Istruzzjonijiet fuq kif taghmel timetable tista issibhom fuq il-APIGA website (www.apiga.org).
- Twahhalx wisq tabelli fuq il-hitan ghax dawn finalment jigu injorati.

Kull jedd mizmum mill-ishab tal-progett LRC. Dan ix-xoghol jista' jigi kkupjat dment li s-sors jigi rikonoxxut

Access u atmosfera

Access

- ☐ Hadt parir dwar kif kif il-post, bl-ghamara u l-apparat, ikun aktar user-friendly kemm jista jkun ghal persuni b'disabilita' jew dawk bi bzonnijiet specjali?

(Ghati harsa lil 'Access' fis-sezzjoni fuq 'Klijenti'.)

Atmosfera

- ☐ Qed tuza kemm jista jkun id-dawl u l-ventilazzjoni naturali?
  - Tista tpoggi pjanti jew (fejn hu possibbli) access ghal xi konservatorju jew gallerija?

Facilitajiet ohra ghall-klijenti

- ☐ Tipprovdi facilitajiet ghal refreshments / spazju ghal affarijiet personali tal-klijenti (kowtijiet / basktijiet / umbrelel) / facilitajiet ghal uzu tal-komputers porabili?

Promozzjoni u espanzzjoni tal-facilitajiet

- ☐ Dawk il-klijenti potenzjali jafu bil-facilitajiet u servizzi li toffri?
- ☐ Meta waqqaft ic-centru, ippjanajt ghal espanzzjoni fil-futur?
- ☐ Jekk tahdem go centru, ikkunsidrajt kif tista tespandi biex takkomoda klijenti / servizzi godda?
  - Ghandek bzonn ta' aktar spazju, jew uzu ahjar tal-facilitajiet li hemm?

Links utli

- Profili ta' centri fis-CERCLES bulletin:
  www.cercles.org
- Informazzjoni u communications technology ghal ghalliema tal-lingwi
  ICT4LT Module 3.1 'Managing a multimedia language centre'
  www.ict4lt.org/en/en_mod3-1.htm

Ara wkoll is-sezzjoni 'Rizorsi supplimentari' ta' l-LRC portal: ***www.lrcnet.org***

tmexxija
klijenti
servizzi
facilitajiet

Riferenzi

Abuja, G, 'Access and resource centres' pp 70–76 in *ZSE* rapport tal-workshop No. 45 go *Sprachen-Ressourcencenzentren in Europa* (Graz: Zentrum für Schülentwicklung, 2001) jista' jinkiseb minn (www.sprachen.ac.at/downloads: section 'Autonomes Lernen und Ressourcenzentren')

Albero, B, 'Les centres de ressources langues: interfaces entre matérialité et virtualité' go *Etudes de Linguistique Appliquée*, 112: 469–482 (1998)

Benson, P, u Voller, P, edituri, *Autonomy and independence in language learning* (Longman, 1997)

Bosch, M, *Autonomia i aprenentatge de llengües* (Editorjal Grao', 1996)

CERCLES (papers ta' kollokju) *Language Centres: Planning for the New Millenium* (CERCLES, 1997)

CRAPEL *Mélanges CRAPEL*, 22 (1995) Spécial: Centres de Ressources

Dam, L, *Learner autonomy 3: From theory to classroom practice* (Authentik, 1995)

Esch, E, editur, *Self-access and the adult language learner* (CILT, 1994)

Fernández-Toro, M, *Training learners for self-instruction* (CILT, 1999)

Gardner, D, u Lindsay, M, *Establishing self-access: from theory to practice* (Cambridge University Press, 1999)

Grigoriadi-Svensson, M, 'La mise en place d'un centre de ressources: considérations logistiques et pédagogiques' go *Les Langues Modernes*, 3: 31–37 (2000)

Holec, H, *Autonomy and foreign language learning* (Pergamon Press, 1980)

Ingram, D, *Language centres; their roles, functions and management* (Amsterdam: John Benjamins, 2001)

Kenning, M-M. 'Creating an infrastructure for autonomous learning: the resource catalogue' go *System*, Vol 24, 2: 223–231 (1996)

Little, D, editor, *Self–access systems for language learning* (Authentik/CILT, 1989)

McCall, J, Self-access: setting up a centre (Manchester: British Council, 1992)

McDevitt, B. 'Learner autonomy and the need for learner training' go *Language Learning Journal*, 16: 34–39 (1997)

Mozzon-McPherson, M, and Vismans, R, *Beyond language teaching towards language advising* (CILT, 2001)

Pemberton, R u ohrajn, edituri, *Taking control: autonomy in language learning* (Hong Kong University Press, 1996)

Poteaux, N, 'Conception et fonctionnement des Centres de Ressources de Languages à l'université de Strasbourg: reconcilier avec l'apprentissage des langues' pp25–37 in *ZSE* rapport tal-workshop No. 45 on *Sprachen-Ressourcencenzentren in Europa* (Graz: Zentrum für Schülentwicklung, 2001) jista' jinkiseb minn (www.sprachen.ac.at/downloads: fis-sezzjoni 'Autonomes Lernen und Ressourcenzentren')

Kull jedd mizmum mill-ishab tal-progett LRC. Dan ix-xoghol jista' jigi kkupjat dment li s-sors jigi rikonoxxut

Poteaux, N, u Ginet, A, *Language resource centres: shifting from the teacher's perspective to the learner's perspective* (Graz: rapport dwar il-workshop 5/99 tac-Centru Ewropew tal-Lingwi tal-Kunsill ta' l-Ewropa) jista' jinkiseb minn (www.ecml.at/documents/reports/WS199905E.pdf)

Riley P, ara 'Notes on the design of self-access systems' in CRAPEL (op cit)

Scheffel-Dunand, D, 'Médiathèque virtuelle au service de l'enseignement et de la recherche' go *Etudes de Linguistique Appliquée*, 112: 495–504 (1998)

Sheerin, S, 'Self-access: State of the art article' go *Language Teaching,* 24(3)–143–157 (1991)

Yeung, L, u Hyland, F, 'Bridging the gap: utilising self-access learning as a course component' go *RELC Journal*, Vol 30, 1: 158–174 (1999)

Kontributuri

Ko-ordinatur tal-Progett

UK – CILT: ic-Centru ghall-Informazzjoni dwar it-Taghlim tal-Lingwa u r-Ricerkat ghandu l-missjoni li jmexxi 'l quddiem it-taghlim tal-lingwi f'kull stadju u settur ta' l-oqsma ta' l-edukazzjoni u t-tahrig go l-Ingilterra. Hu fic-centru ta' network nazzjonali ta' centri tar-rizorsi u jikkordina Lingu@net Europa, ic-Centru vitwali ghar-Rizorsi tal-Lingwi fuq l-Internet.
www.cilt.org.uk
www.linguanet-europa.org
Kontributuri: *Lid King; Philippa Wright; Michael Hammond; Imke Djouadj; Kita Jiwani*

Shab ewlenin

ECML: ic-Centru Ewropew ghall-Lingwi Moderni tal-Kunsill ta' l-Ewropa li jinsab fl-Awstrija jfittex li jmexxi idejat innovattivi fil-qasam tat-taghlim tal-lingwi. L-ghan tieghu hu li jaghmel l-ahjar uzu minn ezempji ta' prattika tajba, jinkoraggixxi d-djalogu u bdil ta' idejat bejn esperti minn nahat kollha ta' l-Ewropa u li joffri appogg ghal progetti ta' ricerka permezz ta' programm t'attivitajiet ghal perjodu ta' erba' snin.with its seat in Austria promotes innovation in the field of language learning and teaching. Ir-rizorsi kollha jistghu jinkisbu mill-website:
www.ecml.at
Kontributuri: *Josef Huber; Catherine Seewald*

ES – CRLE: Centre de Recursos de Llengües Estrangeres (ic-Centru ghar-Rizorsi dwar Lingwi Barranin) impenjat sabiex itejjeb it-taghlim tal-linwi barranin u li jmexxi prattika innovattiva marbuta ma'l-implimentazzjoni tal-kurrikulu fis-settur ta' l-edukazzjoni Katalan. Ic-Centru huwa bbazat fil-Ministeru ta' l-Edukazzjoni Katalan u joffri servizzi lil ghalliema tal-linwi barranin u n-network ta' centri ghall-ghalliema f'Katalunja.
www.xtec.es/crle
Kontributuri: *Dolors Solé; Natalia Maldonado; Francesca Vidal*

Pubblikatur

GR – KE: **Kastaniotis Editions** twaqqfet fl-1968. Illum il-katalgu ta' KE's fih iktar minn 3,000 ktieb u ghal aktar minn ghaxar snin kienet id-dar tal-publikazzjoni bl-ikbar ammont ta' kotba godda fil-Grecja.
www.kastaniotis.com
Zoobidon+ Communications ikkoperaw ma' KE fuq id-disinn u l-bini tal-website ta' l-LRC.
www.zoobidon.com
Kontributuri: *Maria Kantirou; Dimitris Kalabalikis; Areti Vassiloglou; Panos Zevgolis; Michalis Loukianos; George Agathos*

L-imsiehba fin-network

AT – ÖSpK: Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum (ACCML: Centru Awstrijak ghall-Kompetenza fil-Linqwi Moderni) huwa centru ghall-innovazzjonijiet fit-taghlim tal-lingwi u jaghti mportanza lill-ko-operazzjoni internazzjonali, t-tmexxija ta' progetti innovattivi fil-qasam tat-taghlim tal-lingwi, u kif ukoll li jinfirxu n-network u r-rizultati tal-progetti fl-Awstrija kollha.
www.sprachen.ac.at
Contributors: *Gunther Abuja; Anita Keiper*

BG – ECET: ic-Centru Ewropew ghall-Edukazzjoni u t-Tahrig (Evropeiski centar za obuchenie i kvalifikacia) impenjat li jmexxi 'l quddiem it-taghlim tal-lingwi u li jizviluppa u jimplimenta programmi ta' tahrig fil-lingwa u metodi ta' taghlim li jikkonformu ma' standards internazzjonali. Huwa l-ikbar centru ta' tahrig fil-Bulgarija wara l-iskejjel u jservi bhal c-centru ta' network nazzjonali ta' Skejjel Ewropej ghall-Lingwi u l-Management.
www.europeschools.net
Contributors: *Boian Savtchev; Pepa Docheva; Velin Tourmakov*

CZ – CU: Univerzita Karlova, Ústav jazykové a odborné přípravy (Charles University, L-Istitut ghal Tahrig Specjalizzat u fil-Lingwa) huwa Istitut xjentifiku li jispecjalizza fi-taghlim tac-Cekoslovakk lill-barranin u fit-tahrig ta' kemm Ceki u kif ukoll nies ohra halli jkunu jistghu jistudjaw f'universitaji Ceki.
www.ujop.cuni.cz
Kontributuri: *Zdenka Pražáková*

ES – APIGA: the Association of English Teachers of Galicia hija organizazzjoni voluntarja li toffri appogg professjonali lill-ghalliema godda u ta' esperjenza ta' l-Ingliz, mill-kindergarten sal-livell universitarju, f'istituzzjonijiet statali u privati. Barra mill torganizza konferenza fis-sena u korsijiet qosra u ntensivi, tmexxi Centru ghar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi, tippublika magazine u materjal iehor, tippartecipa fi progetti Ewropew u sservi ta' lobby group.
www.apiga.org
Kontributuri: *María José Brey; Luis Murado; Xosé Calvo; Anita Demitroff*

ES – CFIE: Centro de Formación del Profesorado e Innovación Educativa (Centru ghat-Tahrig ta' l-Ghalliema u l-Innovazzjoni fil-qasam edukattiv) responsabbli mit-tahrig ta' l-ghalliema u joffri appogg lill-ghalliema li jahdmu go Guardo u Saldaña (Palencia). Jifforma parti minn network regjonali ta' 32 CFIE.
http://centros5.pntic.mec.es/cpr.de.guardo
Kontributuri: *María Luz Martínez Seijo*

FI – NBE: il-Bord Nazzjonali ghall-Edukazzjoni (Opetushallitus / Utbildningsstyrelsen) joffri servizzi ta' zvilupp, evalwazzjoni u informazzjoni dwar l-edukazzjoni u l-hajja tax-xoghol lis-sidien u l-managers ta' skejjel, lill-ghalliema u lil dawk li jfasslu l-policy. It-tlett oqsma li fihom jahdem il-Bord huma l-izvilupp edukattiv, u l-evalwazzjoni ta' servixzzi edukattivi u ta' appogg.
www.oph.fi/english
Kontributuri: *Kalevi Pohjala; Anneli Tella; Birkitta Leppänen*

GR – ILSP: l-Istitut ghal-Lingwi u l-Ipprocessar tat-Tahdit (Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου, ΙΕΛ) impenjat li jappoggja l-izvilupp tat-teknologija fil-qasam tal-lingwi fil-Grecja. B'mod specifiku l-Istitut zviluppa attivitajiet ta' ricerka fl-oqsma tal-lingwistika tejoretika, applikata u fil-qasam tal-komputazzjoni, processar tal-lingwa mnaturali, prroccessar tat-tahdit, sintesi u recognition.
www.ilsp.gr
Kontributur: Anna Vacalopoulou

HU - PTMIK: Pedagógus-továbbképzési Módszertani és Információs Központ (Centru ghall-Metodologija u Informazzjoni dwar it-Tahrig ta' l-Ghalliema) huwa c-Centru ghall-akkreditazzjoni f'sistema ta' tahrig iffinanzjata mill-istat. F'isem il-Ministeru ta' l-Edukazzjoni tikkordina progetti nazzjonali bhal implimentazzjoni ta' mudelli li jassiguraw livelli gholja ta' kwalita'; li jtejbu l-edukazzjoni ghal popolazzjoni nomadika u l-izvilupp u t-tifrix ta' pedagogija alternattiva. Barra t-tmexxija ta' Centru ghar-Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi, id-Dipartiment tal-Lingwi Moderni ta' PTMIK (li qieghed go Veszprém) ixerred l-innovazzjoni fit-taghlim tal-lingwi u jiehu hsieb it-tahrig ta' l-ghalliema.
www.ptmik.hu
Kontributuri: *Agnes de Jonge; Erzsébet Csibi*

IS – UoIS: Tungumálamiðstöð Háskóla Íslands (Ic-Centru ghal-Lingwi ta' l-Universita' ta' l-Islanda) huwa istituzzjoni ta' l-Universita' ta' l-Islanda ghall-istudenti u l-istaff li jridu jtejbu l-livell ta' proficjenza tal-lingwa taghhom. Primarjament ic-Centru joffri facilitajiet ghall-istudju personali tal-lingwi. Ixerred ukoll l-ahhar zviluppi fit-taghlim tal-lingwi.
www.hi.is/stofn/tungumala
Kontributuri: *Eyjólfur Már Sigurðsson; Peter Weiss; Erlendína Kristjánsson*

LU – CLL: Centre de Langues Luxembourg huwa istituzzjoni ta' l-istat ghat-taghlim tal-lingwi lill-adulti. L-istudenti jigu minn ambjenti kulturali u lingwistici diversi. Bhala c-Centru ufficcjali ghall-ezamijiet fil-lingwi gewwa l-Lussemburgu, is-CLL huwa membru ta' l-ALTE.
www.cll.lu
Kontributuri: *Annalisa Rana; Guy Bentner; Marc Belche; Ines Quaring; Béatrice Zahlen*

Malta – UoM: L-Universita' ta' Malta hija l-universita' ta' l-istat fil-Gzejjer Maltin fil-Bahar Mediterran. Ghanda ghaxar fakultajiet u numru ta' Istituti ta' Ricerka. Il-'mission statement' taghha jghid li l-Universita' ta' Malta tfittex l-eccellenza akkademika u kif ukoll li tirrispondi ghal bzonnijiet nazzjonali.
www.um.edu.mt
Kontributuri: *Charles Mifsud, Maria Mifsud*

NL – CINOP: Centrum voor Innovatie van Opleidingen (Centre for Innovation in Education and Training) Il- missjoni ta' Cinop hi li jghin ghalliema u organizazzjonijiet fl-izvilupp t'idejat innovattivi. Dan ic-Centru ghandu l-kapacita' li jintegra kuncett tejoretiku ma' sitwazzjonijiet prattici fil-klassi u fil-kurrikulu tat-taghlim tal-lingwi.
www.cinop.nl
www.trefpunttalen.nl
Kontributuri: *Polly Perkins; Anja van Kleef*

SI – CDIU: Center za dopisno izobra□evanje – UNIVERZUM (ic-Centru ghal Distance Education) huwa organizazzjoni li tipprovdi l-edukazzjoni. L-istudenti taghna huma adulti, hafna minnhom b'impieg fuq bazi full-time li regghu li qeghdin isegwu xi korsijiet.
www.cdi-univerzum.si
Kontributur: *Irena Škulj*

Evalwaturi tal-Progett LRC

Evalwazzjoni interna u formattiva: *Laura Rundle*, Centru ghal-Informazzjoni dwar it-Taghlim tal-Lingwi u r-Ricerka (CILT)
Evalwzzjoni esterna: *Joan Nordlund*, Universita' ta' Helsinki

Fl-Ewropa hemm interess dejjem jikber fit-taghlim tal-lingwi, ghall-izvilupp personali, ghall-mobilita' u l-ko-operazzjoni. B'risposta ghal din id-domanda mis-setturi kollha tas-socjeta', kien hemm tkabbir kbir fit-twaqqif ta' Centri ta' Rizorsi ghat-Taghlim tal-Lingwi (CRTL). Dawn ic-Centri huma diversi kemm f'terminu tal-postijiet fejn jinsabu u kemm f' terminu tal-klijenti li jaqdu. Pero' dawn kollha ghandhom komuni l-valur tal-lingwi u li jwasslu l-istudenti taghhom sabiex ikunu jistghu jiehdu responsabilita' ghat-taghlim taghhom stess.

Il-Progett CTRL – li tieghu dawn il-Linji ta' Gwida huma l- prodott – gab flimkien grupp multinazzjonali ta' nies b'esperjenza fit-tmexxija ta' Centri differenti. Permezz ta' diskussjoni u analizi dettaljata tal-prattika taghhom irnexxielhom ifasslu dan l-istrument prattiku hafna, li jista' jintuza f'kuntesti differenti. Huwa kemm riflessjoni dwar il-prattika u kif ukoll gwida ghall-azzjoni futura. Dan ghandu jkun ta' interess kemm ghal nies ta' esperjenza u kif ukoll ghal dawk li huma godda f'dan il-qasam.

Lid King, Direttur
Centre for Information on Language Teaching and Research (CILT)

Improving support for language learning through
Language Resource Centres

Dan il-progett gie mwettaq bl-ghajnuna tal-Programm Sokrates fi hdan l-Unjoni Ewropeja.